

**לאומי קארד בע"מ
והחברות המאוחדות שלה**

**דוחות כספיים
ליום 31 במרס 2010**

תוכן העניינים

עמוד

דוח הדירקטוריון

7 ..... נתונים כלליים והתפתחויות בעולם ובמשק

8 ..... תיאור מגזרי הפעילות

10 ..... התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס

11 ..... רווחיות מגזרי הפעילות בחברה

12 ..... התפתחות הנכסים וההתחייבויות

13 ..... אמצעים הוניים

14 ..... פעילות חברות מוחזקות

14 ..... מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

15 ..... גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

16 ..... חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי

16 ..... הסכמים מהותיים

17 ..... מגבלות ופיקוח בקשר עם כרטיסי אשראי

20 ..... החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

25 ..... באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון

31 ..... הערכת בקורות ונהלים

סקירת ההנהלה

35 ..... תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה

39 ..... הצהרת המנהל הכללי

40 ..... הצהרת מנהל אגף כספים

דוחות כספיים

43 ..... דוח סקירה של רואי החשבון

45 ..... תמצית מאזנים ביניים מאוחדים

46 ..... תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים

47 ..... תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון העצמי

48 ..... תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים מאוחדים

49 ..... ביאורים לדוחות הכספיים מאוחדים

**דוח הדירקטוריון
ליום 31 במרס 2010**

הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של לאומי קארד בע"מ לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2010 אושרו בישיבת הדירקטוריון של החברה שהתקיימה ביום 24 במאי 2010. דוחות כספיים אלו נערכו על פי אותם כללי חשבונאות לפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2009 והם ערוכים בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.

נתונים כלליים והתפתחויות בעולם ובמשק*

ברבעון הראשון של השנה התרבו הסימנים לשיפור בפעילות הכלכלית העולמית. קרן המטבע הבינלאומית (IMF), עדכנה בחודש אפריל 2010, את תחזיתה לצמיחה העולמית לשנת 2010 כלפי מעלה בהשוואה לתחזיות קודמות שפרסמה במהלך השנה האחרונה. כעת מעריכה הקרן כי הצמיחה בארה"ב ובאזור האירו תהיה בשנת 2010 בשיעורים של 3.1% ו-1.0%, בהתאמה, לעומת צמיחה שלילית של (2.4%) ו-(4.1%), בהתאמה, בשנת 2009.

בחודש פברואר 2010 התרבו בשווקים הפיננסיים החששות באשר למצבן הכלכלי של מספר מדינות אירופאיות, בפרט, יוון, פורטוגל, ספרד, הולנד, אירלנד ואיטליה. זאת, בעיקר על רקע גירעונותיהן התקציביים הגדולים והעלייה הניכרת בחוב הממשלתי, בשל המשבר הפיננסי.

בחודש מאי 2010 הוסכם בין מדינות האיחוד האירופי, קרן המטבע הבינלאומית והנציבות האירופית על תוכניות סיוע לגוש האירו בהיקף של 750 מיליארד אירו.

ברבעון הראשון של השנה צמח המשק הישראלי בשיעור ריאלי של כ-3.3% במונחים שנתיים, בהשוואה לרבעון האחרון של שנת 2009. זהו המשך של מגמת התאוששות בפעילות הכלכלית שהחלה במהלך שנת 2009. הצמיחה המהירה ברבעון הראשון הושפעה לחיוב מגידול בצריכה הפרטית והיצוא. זאת, בעיקר על רקע השיפור בפעילות הכלכלית בעולם והמדיניות המוניטרית המרחיבה בישראל.

שער החליפין של השקל יוסף בתקופת הדוח הן מול הדולר והן מול האירו, בין השאר, עקב החלשות האירו בעולם והשפעת גורמים מקומיים. מדד המחירים לצרכן ירד ברבעון הראשון ב-0.9% ובחודש אפריל 2010 עלה בשיעור של 0.9%. בנק ישראל המשיך בתקופה זו בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית מתוך כוונה להחזירה לרמה ההולמת את מצב המשק. כך, הריבית אשר הגיעה בחודש דצמבר 2009 ל-1.0% הועלתה ובחודש מאי 2010 עמדה על 1.5%.

תוצר הסקטור העסקי, התרחב ברבעון הראשון של שנת 2010 בכ-4.8%, במונחים שנתיים, בהשוואה לרבעון האחרון של שנת 2009. בכך, נמשכת ההתאוששות בפעילות הסקטור העסקי, כאשר החל מהרבעון השני של שנת 2009 נרשמה צמיחה חיובית. סקר החברות של בנק ישראל, המבוסס על תשובות של יותר מ-500 חברות בענפי המשק השונים לשאלות על יכולתן להרחיב את הפעילות הכלכלית, הצביע אף הוא על מגמה חיובית.

(*) מקורות הנתונים לסקירה: פרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל ומשרד האוצר.

תיאור מגזרי פעילות

מגזר הנפקה

פעילות מגזר זה מתמקדת בהנפקה ותפעול כרטיסי אשראי, מתן שירותים ופתרונות פיננסיים למחזיקי כרטיס. לאומי קארד מספקת שירותי הנפקה ותפעול כרטיסי חיוב ללקוחותיה (מחזיקי כרטיס): לאומי קארד מנפיקה כרטיסי אשראי ללקוחותיה ומאפשרת להם לשלם באמצעות כרטיסי האשראי שלה בכל בתי העסק בארץ ובעולם המכבדים את המותגים אותם מנפיקה החברה. ההכנסות של לאומי קארד ממחזיקי הכרטיס נובעות מעמלות תפעוליות שנגבות ישירות ממחזיקי הכרטיס ועמלות מנפיק שנגבות מחברות כרטיסי האשראי והארגונים הבינלאומיים. כמו כן נגבות ממחזיקי הכרטיס ריביות על עסקאות ומוצרי אשראי.

פעילות ההנפקה של לאומי קארד מחולקת בין שני פלחי לקוחות:

1. כרטיסים בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה במשותף עם בנק לאומי ללקוחות בנק לאומי ועם בנק ערבי ישראלי ללקוחות בנק ערבי ישראלי. בפעילות של לקוחות הבנק סיכון האשראי הוא על הבנק.
2. כרטיסים חוץ בנקאיים - כרטיסים שלאומי קארד הנפיקה ללקוחות כל הבנקים, בחלקם, בשיתוף פעולה עם גורמים עסקיים. ברובה של פעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא על לאומי קארד. אישור הנפקת כרטיסים ללקוחות וקביעת גובה מסגרות האשראי מבוצעים באמצעות מערכות credit scoring שפותחו להערכת סיכון הלקוחות. בחלק מפעילות הלקוחות החוץ בנקאיים סיכון האשראי הוא באחריות צד ג' (במהלך תקופת הדוח פעילות זו אינה מהותית).

הגדרות:

כרטיסים תקפים – כרטיסים מונפקים תקינים בידי לקוחות לא כולל חסומים.
 כרטיסים פעילים – כרטיסים שביצעו לפחות עסקה אחת במהלך הרבעון האחרון.
 מחזור הנפקה – מחזור עסקאות בגין כרטיסי אשראי במהלך התקופה ללא משיכות מזומנים ובניכוי ביטולי עסקאות.

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 מרס 2010 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,240	170	1,070	כרטיסים בנקאיים
554	108	446	כרטיסים חוץ בנקאיים
1,794	278	1,516	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 בדצמבר 2009 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,219	158	1,061	כרטיסים בנקאיים
524	104	420	כרטיסים חוץ בנקאיים
1,743	262	1,481	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31 מרס 2009 (באלפים):

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
1,214	166	1,048	כרטיסים בנקאיים
432	91	341	כרטיסים חוץ בנקאיים
<u>1,646</u>	<u>257</u>	<u>1,389</u>	סך הכל

מחזור הנפקה (במיליוני ש"ח):

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2009	2009	2010
34,297	8,031	8,720	כרטיסים בנקאיים
9,126	1,908	2,677	כרטיסים חוץ בנקאיים
<u>43,423</u>	<u>9,939</u>	<u>11,397</u>	סך הכל

מגזר סליקה

במגזר זה כלולות הפעילויות הבאות:

1. שירותי סליקה - הבטחת תשלום כנגד שוברי עסקאות שבוצעו בכרטיסי אשראי בתמורה לעמלה שנגבית מבית העסק.
2. פתרונות פיננסיים - מוצרי אשראי המוצעים לבתי העסק במסגרת פעילות הסליקה כגון: הלוואות, נכיון שוברים והקדמת תשלומים.

בתי העסק נחלקים לפלחים עיקריים כדלקמן:

1. מגזר הקמעונאות - במגזר זה מוגדרים בתי עסק אשר המחזור החודשי שלהם עד 500 אלפי ש"ח.
2. מגזר הרשתות ומגזר האסטרטגיים - במגזרים אלה מוגדרים בתי עסק אשר המחזור החודשי שלהם גבוה מ- 500 אלפי ש"ח.

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למס

הרווח הנקי הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 34 מיליון ש"ח לעומת 32 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד – גידול של כ- 6% .

סך כל ההכנסות הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 207 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 195 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 6%.

להלן פירוט הגידול בהכנסות:

הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 178 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 165 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 8%.

ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי כוללות בעיקר עמלות סליקה והכנסות אחרות מבתי עסק בניכוי עמלות למנפיקים אחרים וכן עמלות מנפיק ועמלות שרות בגין פעילות מחזיקי כרטיס.

הגידול בהכנסות נובע בעיקר מהרחבת היקף הפעילות בהנפקה ובסליקה.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 29 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך כל ההוצאות הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 160 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 151 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - גידול של כ- 6%.

ההוצאות בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 מהוות כ-77% מסך כל ההכנסות, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט הגידול בהוצאות:

הוצאות הפרשה לחובות מסופקים הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 8 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

ההפרשות מבוצעות כתוצאה מכשלי גביה ממחזיקי כרטיס חוץ בנקאיים ומכשלי גביה מבתי עסק.

יתרת מחזיקי כרטיס ובתי עסק בגביה בניכוי הפרשה לחובות מסופקים מסתכמת ביום 31 במרס 2010 ב- 67 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 58 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סכום ההוצאה כולל הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות שגבייתם מוטלת בספק וכן הפרשה קבוצתית אשר מבוססת על אומדן ומשקפת, על פי הערכת ההנהלה, את הסיכונים העתידיים בגין יתרות מחזיקי כרטיס שעדיין לא חויבו.

הוצאות תפעול הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 84 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 81 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 41 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 36 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעליה בהוצאות מבצעי מתנות למחזיקי כרטיסי אשראי.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 8 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

תשלומים לבנקים הסתכמו בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 19 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 18 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב- 47 מיליון בהשוואה ל- 44 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד - גידול בשיעור של כ- 7%.

ההפרשה למיסים הסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 13 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 12 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

שיעור ההפרשה למס בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 היה 27% בהשוואה ל- 28% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס הסטטוטורי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 היה 25% לעומת 26% בתקופה המקבילה אשתקד. (בחברות הבנות שהינן מוסד כספי כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, שיעור המס הסטטוטורי בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמד על 35.3% לעומת 36.2% בשנת 2009).

הרווח הנקי הבסיסי למניה הגיע בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ל- 1.36 ש"ח, בהשוואה ל- 1.28 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור התשואה להון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 במונחים שנתיים הסתכם ב- 17%, בהשוואה ל- 19% בתקופה המקבילה אשתקד. ההון הממוצע לצורך חישוב שיעור התשואה על ההון חושב על בסיס הון ממוצע חודשי לתקופה.

רווחיות מגזרי הפעילות בחברה

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:

ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.

ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.

ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.

העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

מגזר ההנפקה

סך ההכנסות במגזר ההנפקה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 174 מיליון ש"ח לעומת 162 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר ההנפקה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 33 מיליון ש"ח לעומת 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר סליקה

סך ההכנסות במגזר הסליקה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 33 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הסליקה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 1 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

לפירוט סעיפי ההכנסות וההוצאות במגזרי ההנפקה והסליקה - ראה ביאור 8 בדוחות הכספיים.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

המאזן המאוחד של לאומי קארד הסתכם ביום 31 במרס 2010 ב- 7,542 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 7,168 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, גידול של כ- 5% ובהשוואה ל- 6,693 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2009, גידול של כ- 13%.

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

יתרת החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי הסתכמה ביום 31 במרס 2010 ב- 7,296 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 6,976 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, גידול של כ- 5% ובהשוואה ל- 6,497 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2009, גידול של כ- 12%. הגידול ביתרה נובע מגידול בהיקפי הפעילות במגזר ההנפקה ובמגזר הסליקה וכן מגידול בהיקפי האשראי ללקוחות חוץ בנקאיים.

יתרת חייבים בגין כרטיסי אשראי הסתכמה בסוף מרס 2010 ב- 5,589 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 5,268 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ובהשוואה ל- 4,868 מיליון ש"ח בסוף מרס 2009.

יתרת מחזיקי כרטיסים בנקאיים הסתכמה בסוף מרס 2010 ב- 4,173 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,020 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ובהשוואה ל- 3,795 מיליון ש"ח בסוף מרס 2009. סיכון האשראי בגין יתרת מחזיקי כרטיס בנק הינו באחריות בנק לאומי עבור לקוחותיו ובאחריות בנק ערבי ישראלי עבור לקוחותיו.

היתרה כוללת יתרת אשראי למחזיקי כרטיסים חוץ בנקאיים בסך 1,083 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 1,028 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, גידול של כ- 5% ובהשוואה ל- 957 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%.

כמו כן היתרה כוללת יתרת אשראי לבתי עסק (לא כולל ניכיון שוברים והקדמת תשלום לבתי עסק) בסך 231 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 226 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, גידול של כ- 2% ובהשוואה ל- 316 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד - קיטון של כ- 27%.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

יתרת הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי הסתכמה ביום 31 במרס 2010 ב- 5,509 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 5,242 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, גידול של כ- 5% ובהשוואה ל- 5,020 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2009, גידול בשיעור של כ- 10%.

מרבית היתרה ביום 31 במרס 2010 נובעת מהתחייבות לבתי עסק בסך 5,033 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,839 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009, גידול של כ- 4% ובהשוואה ל- 4,636 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2009, גידול בשיעור של כ- 9%. היתרה מוצגת בניכוי יתרת ניכיון שוברים והקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 872 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 864 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ובהשוואה ל- 541 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אמצעים הוניים

הון עצמי

ההון העצמי של לאומי קארד הסתכם ביום 31 במרס 2010 ב- 868 מיליון ש"ח לעומת 834 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009 ולעומת 728 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההון העצמי בסוף הרבעון הראשון של שנת 2010 כולל הון מניות בסך 26 מיליון ש"ח, פרמיה על מניות בסך 355 מיליון ש"ח, קרן הון בסך 33 מיליון ש"ח, דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן בסך 10 מיליון ש"ח ויתרת עודפים בסך 444 מיליון ש"ח.

בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים החברה מחויבת לעמוד בדרישות הון מזערי מינימלי בשיעור של 9%. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון לפי באזל II - מסגרת העבודה למדידה והלימות הון, הסתכם ביום 31 במרס 2010 בשיעור של 13.5%.

לחברה מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון לפיה רמת הלימות ההון לא תפחת משיעור של 12.5%. לפרטים נוספים, ראה סעיף "באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" להלן.

חלוקת דיבידנד

ביום 24 במאי 2010 אושר בדירקטוריון החברה מסמך מדיניות חלוקת דיבידנד לפיה יחולק דיבידנד לבעלי המניות בסכום השווה ל- 30% מהרווח הנקי השוטף של החברה. בהתאם לכך הוחלט על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה בסך כולל של 10 מיליון ש"ח מתוך רווחי החברה ברבעון הראשון של שנת 2010.

חלוקת הדיבידנד עומדת בהוראות המפקח על הבנקים, בין היתר במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל II וכן מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחבוייתה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן. אין בהצהרה על מדיניות חלוקת הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהוא (לרבות בעניין מועדי תשלום דיבידנד או בעניין שיעור חלוקת דיבידנד בעתיד).

היום הקובע לחלוקת הדיבידנד הינו 24 במאי 2010.

יום החלוקה נקבע ליום 1 ביוני 2010.

פעילות חברות מוחזקות

לאומי קארד אשראים בע"מ

מאזן לאומי קארד אשראים הסתכם ב- 31 במרס 2010 ב- 1,127 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1,075 מיליון ש"ח בסוף 2009 ובהשוואה ל- 995 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הנקי הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 5,483 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 5,103 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מגידול בהיקפי האשראי בכרטיסים חוץ בנקאיים. ההון העצמי הסתכם ביום 31 במרס 2010 ב- 94,159 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 88,676 אלפי ש"ח בסוף 2009 ובהשוואה ל- 73,542 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי קארד פיקדונות בע"מ

מאזן לאומי קארד פיקדונות הסתכם ביום 31 במרס 2010 ב- 41 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 23 מיליון ש"ח בסוף 2009 ובהשוואה ל- 31 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2009. הרווח הנקי הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב- 305 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 125 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההון העצמי הסתכם ב- 31 במרס 2010 ב- 2,452 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 2,147 אלפי ש"ח בסוף 2009 ובהשוואה ל- 1,436 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי צ'ק - שותפות מוגבלת

מאזן לאומי צ'ק הסתכם ביום 31 במרס 2010 ב- 57 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 46 מיליון ש"ח בסוף 2009 ובהשוואה ל- 34 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2009. הרווח בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב- 180 אלפי ש"ח, בהשוואה להפסד בסך 212 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הון השותפות הסתכם ביום 31 במרס 2010 ב- 8 מיליון ש"ח בדומה לסוף שנת 2009 ובדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מההנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של סעיפים אלה עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות.

האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על ניסיון העבר והפעלת שיקול דעת, אשר ההנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

במהלך הרבעון לא חל שינוי במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים אותם יישמה החברה כמפורט בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הינו הגורם המופקד על בקרת העל בחברה ועל אישור הדוחות הכספיים שלה. בחודש דצמבר 2008 הדירקטוריון הקים מבין חבריו ועדת מאזן שתפקידה לדון בדוחות הכספיים ולהמליץ בפני הדירקטוריון על אישורם.

לפני הבאת הדוחות הכספיים לדיון בועדת המאזן מתקיים דיון בועדת הגילוי של החברה.

ועדת הגילוי הינה ועדה בראשות מנכ"ל החברה ובהשתתפות חברי ההנהלה והחשבונאי הראשי. בישיבת ועדת הגילוי משתתפים גם נציגי הביקורת הפנימית, רואי החשבון המבקרים ונציגי היועצים המשפטיים של החברה.

ועדת הגילוי בוחנת, בין השאר, כי המידע בדוחות הכספיים הינו מדויק, מלא ומוצג באופן נאות.

לפני הדיון בדוחות הכספיים במליאת הדירקטוריון, מתקיים דיון בועדת מאזן, בהשתתפות מנכ"ל החברה, מנהל אגף כספים, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי ונציגי רואי החשבון המבקרים של החברה, בו נדונה טיוטת הדוחות הכספיים. חומר רקע לדיון הנשלח לחברי ועדת המאזן כולל את פרוטוקול הדיון בועדת הגילוי והחלטותיה, את טיוטת דוח הדירקטוריון וטיוטת הדוח הכספי. כמו כן מתקיים דיון בנושא הפרשות לחובות מסופקים ותביעות משפטיות נגד החברה. מנהל אגף כספים מציג בפני הוועדה את הנושאים העיקריים והמהותיים בדוחות, את ההערות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה.

סמוך למועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים לעיונם של חברי הדירקטוריון. במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מנהל אגף כספים סוקר את הסעיפים העיקריים בדוחות הכספיים, וסוגיות מהותיות בדיווח הכספי. הנציגים מטעם רואי החשבון המבקרים של החברה מוסיפים את הערותיהם, בין היתר בדבר חולשות מהותיות במידה והיו ואשר עלו מתהליכי הביקורת שבוצעו.

מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות.

הדוחות הכספיים מאושרים על ידי הדירקטוריון לאחר שהוצגו בפניו הצהרת המנכ"ל והצהרת מנהל אגף כספים בדבר הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי של החברה בדוח הכספי.

הדוחות נחתמים על ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה, מנהל אגף כספים והחשבונאי הראשי.

מדיניות הגילוי

בהתאם להוראת בנק ישראל (דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של הוראות באזל II), מחויבת החברה לקבוע מדיניות גילוי פורמלית. בחודש ינואר 2009 אישר דירקטוריון החברה את מדיניות הגילוי לפיה, דוח הדירקטוריון יכלול תיאור והסברים של התפתחות עסקי החברה וחברות הבת שלה בתקופת הדוח והתפתחות עסקיה לאחר תקופת הדוח. לנושאים שלדעת ההנהלה חשובים להבנת הדוחות יינתנו הסברים.

חקיקה הנוגעת לפעילות כרטיסי אשראי

תזכיר חוק הבנקאות (רישוי) (עידוד התחרות בשוק כרטיסי אשראי)

בחודש אפריל 2008 פרסם משרד האוצר תזכיר, שעניינו הסדרה בחקיקה של סליקת כל סוגי כרטיסי האשראי על ידי כל אחת מחברות כרטיסי האשראי. בהתאם לתזכיר, תוקנה לבנק ישראל הסמכות ליתן רישיונות סליקה ואף להתערב במחירי העמלות הצולבות. כמו כן, בנק ישראל יהיה רשאי, בהתאם למפורט בתזכיר, לכפות על סולקים מסויימים ועל מנפיקים להתקשר עם מנפיקים או סולקים (בהתאמה) בהסכם סליקה צולבת לסליקת כרטיסיהם.

אם תתקבל הצעת החוק דלעיל עלולה להיות לכך השפעה על הכנסות החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

הצעת חוק בנושא כרטיסי אשראי

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, העוסקת בכרטיסי אשראי. עניינה של הצעה זו הינה הפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. לא ידוע מתי תעלה ההצעה להצבעה במליאת הכנסת.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון - הגבלת סכומי עמלות), התשס"ט - 2009

ביום 1 באפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, העוסקת בהגבלת שיעורי העמלות שתאגידים בנקאיים יהיו רשאים לגבות מלקוחותיהם. לא ידוע מתי תעלה ההצעה להצבעה במליאת הכנסת. הצעת החוק רלוונטית רק בחלקה הקטן לחברה, ביחס לעמלות מסויימות בלבד.

הצעה לתיקון תקנות שירות נתוני אשראי (תיקון), התש"ע - 2009

על שולחן הכנסת הונחה ביום 8 בינואר 2007, הצעת חוק ממשלתית לתיקון חוק שירות נתוני אשראי, ובשמה - הצעת חוק שירות נתוני אשראי (תיקון מס' 3), התשס"ז - 2007. בכדי לאפשר את כניסתו של תיקון מס' 3 הנ"ל לתוקף, הוצעו בהתאמה גם תיקונים לתקנות שירות נתוני אשראי שהותקנו מכוח החוק. ככל שהדברים נוגעים לחברה, ההצעה לתיקון התקנות מרחיבה את חובותיהן של חברות כרטיסי האשראי, כך שתהיינה מחויבות בדיווחים גם ביחס ל"נתונים חיוביים" כהגדרתם בחוק שירות נתוני אשראי, תשס"ב - 2002.

ההצעה נדונה ביום 4 במאי 2010 בוועדת הכלכלה. לא ידוע מתי יימשכו הדיונים בהצעה.

הסכמים מהותיים

התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד והבנקים (בנק לאומי ובנק ערבי ישראלי) מנפיקים במשותף את כרטיסי האשראי ללקוחותיהם. בין החברות ישנן הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

הסכמים לשיתופי פעולה עם מועדוני לקוחות

לחברה הסכמים לשיתופי פעולה עם גופים עסקיים, המנהלים מועדוני לקוחות, שמטרתם גיוס לקוחות חדשים והגברת השימוש של הלקוחות בכרטיסי האשראי.

הסכמים אלו מעגנים את חלוקת תחומי האחריות בפעילות המועדון בין הצדדים ואת אופן ההתחשבות ביניהם.

מגבלות ופיקוח בקשר עם כרטיסי אשראי

הליכים המתנהלים בקשר עם בקשה לאישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת

מכוח החלטת בית הדין להגבלים עסקיים מיום 11 בנובמבר 2007, מינתה הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") מומחה כנדרש. המומחה הגיש חוות דעת ביניים באשר לדרכו המתודולוגית ביום 31 לדצמבר 2008. הצדדים הגיעו להסכמה לפיה הם יוותרו על חקירת המומחה ובהתאם ביטל בית הדין את הדיון שהיה קבוע לצורך חקירת המומחה והורה למומחה להמשיך לשלב יישום חוות הדעת.

ביום 30 באפריל 2009 התקבלה בקשת החברות המבקשות להארכה נוספת של תוקף ההיתר הזמני עד לתום 4 חודשים מסיום חקירתו של המומחה ותוקפו של ההיתר הזמני הוארך עד ליום 31 באוקטובר 2009.

ביום 28 באוקטובר 2009 התקבלה בקשת החברות המבקשות להארכה נוספת של תוקף היתר הזמני עד ליום 30 ביוני 2010. ביום 28 בדצמבר 2009, התקבלה הודעה מטעם הממונה, לפיה יבצר מן המומחה להשלים את חוות דעתו הסופית. ביום 4 במאי 2010 הגישה הממונה הודעה לבית הדין לפיה היא מבקשת למנות מומחה את הכלכלן הראשי של הרשות להגבלים עסקיים. בית הדין להגבלים עסקיים אמור לקצוב פרקי זמן מתאימים להגשת התנגדויות לבקשת הממונה.

ההסדר האמור משפיע על הכנסות החברה כמנפיקה והן על הוצאותיה כסולקת. לפירוט נוסף בדבר עדכון הליכים המתנהלים בקשר עם בקשה לאישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת ראה דוח כספי ליום 31 בדצמבר 2009, ביאור 17 (ד').

המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי וההפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן - "החוזר" או "ההוראה") ליישום על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרשת החברה לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלה. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית".

כמו כן נקבעו בחוזר הנחיות לזיהוי החובות וכללים למדידת ההפרשה הנדרשת תחת כל אחד מהמסלולים. בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (uncollectible) ובעל ערך נמוך כדי כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוף מאזניים במועד יישום ההוראה יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כחוב פגום, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

- על פי ההוראה :
- חובות מוגדרים כחוב בפיגור כאשר קיים פיגור של 30 ימים או יותר בתשלום.
  - הגדרת חוב פגום : "חובות יסווגו כחובות פגומים כאשר הקרן או הריבית בגין החוב מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר למעט אם הוא גם מובטח וגם נמצא בתהליכי גביה.
  - בהקשר זה - חוב מובטח הינו שעבוד רכוש מוחשי שערך מימושו מספיק לפירעון החוב, או ערבות של צד בעל אחריות פיננסית מוכחת.
  - חוב "שנמצא בתהליכי גביה" הינו חוב שגבייתו מתנהלת באופן תקין באמצעות הליך משפטי או בתהליכי גביה אשר צפוי שיביאו בעתיד הקרוב (תוך 30 יום). לפרעון החוב או לחזרתו למצב שאינו פגום".
- במסגרת קביעת מדיניות האשראי של החברה, נקבעו קריטריונים בסיסים אשר על פיהם יש לאמוד את החשיפה הגלומה בתיק האשראי ולחשב את ההפרשה לחובות מסופקים בהתאם.
- אמידת ההפסד הפוטנציאלי בתיק האשראי כרוכה במידה רבה של אי וודאות ובהערכות המבוססות על אומדנים סטטיסטיים. ההפרשה מתבססת על הערכת סיכויי הגביה בכל שלב של תהליך הגביה, בהתאם למאפיינים שנקבעו, תוך מתן התייחסות ספציפית לחובות בעייתיים ככל שנדרש. הפרשות לחובות מסופקים בגין חובות מהותיים נדונות על ידי הנהלת אגף עסקים ואשראי וחישובן מתבסס על חוות דעת משפטיות.
- בנוסף, אחת לרבעון מבוצעת הפרשה קבוצתית המבוססת על תחשיב, שמטרתו לאמוד כשלי גביה צפויים בתיק האשראי הכולל.
- בהמשך להוראה המקורית מיום 31 בדצמבר 2007, ביום 18 בפברואר 2010 פורסמו על ידי המפקח על הבנקים תיקונים והבהרות להנחיות שנקבעו בהוראה המקורית (להלן: "תיקון ההוראות החדשות") וכן עידכונים להנחיות מסוימות הכלולות בהוראות ניהול בנקאי תקין, במטרה להתאים את הכללים והמינוחים הקיימים, למונחים ולהנחיות החדשים שנכללו בהוראה המקורית כפי שתוקנה. בהתאם לתיקון ההוראות החדשות עודכנו, בין היתר, הוראות הדיווח לציבור באופן המפורט להלן :
- מועד התחילה של ההוראות החדשות נדחה ליום 1 בינואר 2011.
  - נקבעו דרישות הגילוי בדוחות הרבעוניים בשנת 2010 ;
  - נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו, בביאור 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010, ביאור פרופורמה המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2010, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה, במתכונת המפורטת בהוראות המעבר ;
  - נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו בדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 דיון בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2010 ועל איכות האשראי, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה וכן להתייחס לנתוני הפרופורמה הרלוונטיים בכל מקום בו בדוח הדירקטוריון נכלל דיון או ניתנה התייחסות ליתרות ליום 31 בדצמבר 2010 אשר אמורות להיות מושפעות מההוראות החדשות ;
  - נקבעו דרישות הגילוי בדוחות ליום 31 במרס 2011 על ההשפעה של האימוץ לראשונה של ההוראות החדשות, לרבות מתכונת של דוח על השינויים בהון העצמי ושל התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011 ;
  - נקבעו הנחיות לאופן החישוב של הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012 .

ביום 21 בפברואר 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח על ההשפעה של ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים הפרשה להפסד אשראי", לפיה נקבעה מתכונת דיווח לבנק ישראל.

החברה פועלת ליישום ההוראות כנדרש על פי הנחיות המפקח על הבנקים. הפרויקט מנוהל על ידי הנהלת אגף עסקים ואשראי ובשיתוף החשבונאי הראשי וראש אגף הכספים ולצורך יישומו, החברה נעזרת בשירותי יועצים חיצוניים. כמו כן הוקמה ועדת היגוי הכוללת נציגים מהאגפים השונים ונציגי היועצים החיצוניים. יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג של מערכת התשתית המיחשובית הקיימת בחברה על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה.

במסגרת היערכות החברה ליישום ההוראה, נעשה מיפוי של התשתית המכוננית הקיימת במחלקת אשראי בכל הנוגע לטיפול בהפרשות לחובות מסופקים ולאופן חישובן. הסתיים שלב הגדרת הדרישות למיכון הנושאים השונים כמתבקש מיישום ההוראה והחברה נמצאת בשלב מתקדם של הפיתוח במערכות מידע. בשלב זה, לחברה אומדן ראשוני בלבד של השפעת יישום ההוראה, על התוצאות הכספיות הצפויות של החברה.

העברת עסקאות מתמשכות בכרטיסי חיוב

ביום 25 במרס 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "העברת עסקאות מתמשכות בכרטיסי חיוב", במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין 432.

מטרת החוזר הנה להסדיר את נושא העברת הוראות קבע של הלקוח העובר מבנק אחד לבנק אחר ואגב המעבר מחליף את כרטיס האשראי שלו. ההוראה המתוקנת נועדה ליצור את התשתית הטכנולוגית והמשפטית להעברת פעילות בעסקאות מתמשכות בין כרטיסי חיוב שונים.

הוראת ניהול בנקאי תקין 470 תוקנה כך שההסדר שנקבע במסגרת הוראה 432 חל גם על חברות כרטיסי אשראי. מועד התחילה של ההוראה נקבע ליום 1 בספטמבר 2010.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

ביום 2 בנובמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים". חוזר זה מפרט את דרישות הגילוי בנוגע לחשיפות אשראי אלו בהיותן מהותיות. לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית בגין יתרות כספיות שוטפות עם ארגון ויזה וארגון מסטרקארד המועברות לחברה באמצעות תאגידיים בנקאיים בחו"ל.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילויותיה השונות של החברה כרוכות בנטילת סיכונים הכוללים: סיכוני אשראי, סיכוני שוק לרבות סיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים.

ניהול הסיכונים מתבצע במסגרת הוראת בנק ישראל 339 לניהול בנקאי תקין לגבי ניהול סיכונים ובקרתם ובמסגרת ההיערכות הכוללת לדרישות אמנת באזל 2 לניהול הסיכונים. אופן הביצוע בנושא נבחן ומתעדכן באופן שוטף בכפוף להנחיות בנק ישראל ובהתחשב בשינויים בסביבה העסקית ובמדיניות החברה.

חברי ההנהלה האחראים על הסיכונים:

מנהל סיכוני שוק - מנהל אגף הכספים

מנהל סיכוני אשראי - מנהל אגף עסקים ואשראי

מנהל סיכונים תפעוליים ומשפטיים - מנהל אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה

בחודש נובמבר 2009 אישר דירקטוריון לאומי קארד את מדיניות הסיכונים הכוללת המשמשת מסגרת לניהול הסיכונים הכולל בחברה.

חשיפה וניהול של סיכוני אשראי

סיכון אשראי מוגדר במסמך בדבר עקרונות לניהול סיכון האשראי אשר פורסם על-ידי המפקח על הבנקים ביום 23 ביולי 2009 כ"האפשרות שלווה או צד נגדי ישל בעמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שהוסכמו".

מטרת ניהול סיכוני האשראי היא למקסם את שיעור התשואה המותאמת לתיאבון הסיכון תוך שמירה על כך שחשיפת סיכון האשראי נמצאת בתוך גבולות מקובלים שאושרו במסמך מדיניות האשראי של החברה.

לאומי קארד כחברה מובילה בתחומה, פיתחה מערך פעולה המאפשר ניהול מושכל ויעיל של מגוון מוצרי אשראי, בהתאמה לצרכי הלקוחות ומתוך הבנה כי אשראי הינו מוצר משלים בתחום כרטיסי האשראי ומרכיב חשוב בגוון בסיס ההכנסות של החברה ובשימור לקוחותיה הפרטיים והעסקיים.

החברה משווקת מוצרי אשראי כפועל יוצא לצרכי האשראי בשוק ובהתאמה למציאות הכלכלית והתחרות המתפתחת בתחום תוך התאמה למגוון פעילויות החברה, יכולותיה ותיאבון הסיכון שלה.

מדיניות האשראי:

מסמך מדיניות האשראי מתווה מדיניות לפעילות החברה בשני תחומים: אשראי עסקי ואשראי צרכני. אשראי עסקי הוא אשראי הניתן ללקוחותיה העסקיים של החברה: תאגידים ועסקים קטנים. אשראי צרכני הוא האשראי החוץ בנקאי אשר החברה מעמידה ללקוחותיה במסגרת כרטיסי אשראי או הלוואות ישירות.

מדיניות האשראי נבחנת בהתאם להתפתחויות הכלכליות והשיווקיות במשק, מתוך כוונה לאפשר גיוון, התאמה ופיתוח עסקים בצורה סלקטיבית, ממוקדת, תוך ניהול סיכונים מושכל. מדיניות האשראי מתבססת על פיזור הסיכונים וניהולם המבוקר. הדבר בא לידי ביטוי בפיצול תיק האשראי בין מספר רב של לווים. במסגרת מדיניות האשראי של החברה נקבעו עקרונות וכללים אשר לפיהם יועמד, ינוהל ויבוקר תיק האשראי, במטרה לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. אחת לשנה, מובאת מדיניות האשראי של החברה לאישור הדירקטוריון.

מבנה ניהול סיכון האשראי:

בחברה הוקמו ארבע ועדות אשראי וכן ניתנו סמכויות לבעלי תפקידים בחברה אשר מאשרים אשראי בהתאם למדרג סמכויות אשר נקבע בנוהל שאושר בדירקטוריון ומתייחס לסוג האשראי, היקפו והביטחונות הנדרשים. סמכות האישור הגבוהה ביותר הינה ועדת האשראי של הדירקטוריון.

שיקולים באישור האשראי:

השיקול במתן אשראי מתבצע באופן שוטף ותוך התאמה מתמדת לשינויים שחלים במשק. בהתאם, הודקו הבקורות על האשראי בו עלתה רמת הסיכון, תוך התאמת יעדי ההתרחבות בקווי העסקים על פי התחזיות הכלכליות. החברה פועלת לזיהוי לווים שרמת החשיפה והסיכון בהם עלתה, לווים שעלולים להיקלע לקשיים ומגזרים ואוכלוסיות העלולים להיפגע מההתפתחויות במשק. כמו כן החברה פועלת להרחבת מערך הביטחונות אותם נדרשים בתי העסק לתת לחברה.

החלטות האשראי הצרכני של החברה נשענות על החלטות סטטיסטיות אשר מביאות בחשבון את הנתונים המוצגים על ידי הלקוחות ו/או נתוני ההתנהגות לגבי הלקוחות המצויים ברשות לאומי קארד. החלטות אלו נתמכות במודלים שונים הנקבעים על ידי החברה, שבהם נלמד מתוך ניסיון העבר של אוכלוסיית הלקוחות של לאומי קארד על ההתנהגות העתידית של לקוחותיה. יחד עם זאת יש לציין כי קיימות אוכלוסיות ספציפיות לא מהותיות שהחלטות האשראי לגביהן הן מחוץ למודלים.

בקורות:

מאמצים רבים מושקעים בשיפור כלי הבקרה ומערכות המידע הממוחשבות העומדים לרשות מקבלי ההחלטות באשראי. לצורך כך נקנתה מערכת המשמשת לניהול אשראי עסקי. למערכת תרומה נוספת במתן מענה לתקנות באזל 2 והוראות ניהול בנקאי תקין 357.

המערכת החדשה כוללת שני מודולים שעובדים בסנכרון מלא וכוללים מערכת לניהול בקשות אשראי המאפשרת בחינה מעמיקה של הישות העסקית ומערכת לניהול ולניתוח דוחות כספיים.

חשיפות האשראי מדווחות באופן רבעוני במסגרת מסמך חשיפות האשראי אשר נדון בוועדת הסיכונים העליונה ובוועדת הסיכונים של הדירקטוריון. המסמך כולל, בין השאר, תקרות לחשיפות למוצרי האשראי השונים, תקרת חשיפות לפי סוג פעילות וחשיפה של לקוחות בודדים.

שופרו תהליכי הבקרה והשליטה על סיכוני האשראי ועל איתור לווים שבהם עלתה רמת החשיפה והסיכון. ללוויים אילו נדרשת ערנות ניהולית מיוחדת ותשומת לב מוגברת לגבי מצבם ובחלק מהמקרים אף נדרשת החברה ללוויי אינטנסיבי. החברה פיתחה מערכת אשר מתריעה באופן שוטף על שינויים שחלו אצל הלקוחות, לרבות שינויים בהרגלי התנהגות של בתי עסק להם ניתן אשראי על ידי החברה.

בחברה מתקיים תהליך הפקת לקחים בו נוטלים מנהלים מתחומים שונים בחברה. תהליך הפקת הלקחים מתבצע אחת לחודש ובו דנים במקרים של כשל באשראי, מנתחים ובוחנים את ההשלכות והמשמעויות שעלו מן המקרה הספציפי והשלכת המסקנות וההמלצות על הפעילות העתידית, כל זאת למטרת שיפור תהליכי העבודה והגברת האפקטיביות העסקית. המלצות אלו באות לידי ביטוי, בין היתר, בעדכון מדיניות האשראי והבטוחות וכן בתיקון נהלים ותהליכי עבודה.

מודלים סטטיסטיים:

ניהול האשראי הצרכני של החברה מתבסס על מודלים סטטיסטיים (Credit Scoring):

- מודל AS (Application Scoring) – מודל סטטיסטי שקובע דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות חדשים. באמצעותו נקבעים זכאות ותנאי האשראי (מסגרת, ריבית, סוג כרטיס)
  - מודל BS (Behavior Scoring) – מודל סטטיסטי, שקובע דירוג סיכון הלקוח עבור לקוחות קיימים ומתבסס על נתוני התנהגות הלקוח. באמצעותו נקבעת מדיניות ניהול האשראי. המודלים עוברים בדיקות תקופתיות ומעודכנים בהתאם.
- ניהול האשראי העסקי של החברה מתבסס על מודלים לדירוג סיכון הלוויים העסקיים המתבססים על מאפייני הלווה, תחומי פעילותו, הדוחות הכספיים שלו וסיכונים ספציפיים המיוחסים לו.

ניהול סיכונים שוק וסיכון נזילות

בפעילותה העסקית השוטפת של לאומי קארד נחשפת החברה לסיכונים שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית ובשערי חליפין וכן לסיכון גיוס נזילות.

לשם הגבלת רמות החשיפה הוגדר מסמך מדיניות ניהול סיכונים שוק וסיכון גיוס נזילות ובו תיאור הפעילויות היוצרות את החשיפה ואת מגבלות החשיפה בכל סיכון וסיכון.

מסמך המדיניות מעודכן אחת לשנה ומובא לאישור בועדת ניהול סיכונים העליונה בלאומי קארד ובוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון. במקרה של שינוי בלתי צפוי בגורמי הסיכון רשאי מנהל סיכונים שוק לעדכן את מסמך המדיניות באופן מיידי בכפוף לאישור הוועדות לניהול סיכונים והדירקטוריון.

אחת לרבעון, מדווח מסמך חשיפות השוק לוועדת הסיכונים העליונה וועדת הסיכונים של הדירקטוריון ובו מפורטת החשיפה המקסימלית שנמדדה בפועל ברבעון שחלף ועמידתה של החברה במגבלת החשיפה כפי שאושרה כאמור במסמך המדיניות.

החשיפה לסיכון הבסיס :

החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה מהשפעת השינויים בשערי החליפין בעת הפעילות העסקית השוטפת של החברה.

החברה מאפשרת לבתי עסק הסולקים באמצעותה, לכבד כרטיסים בינלאומיים זרים המחויבים במטבעות שאינם שקלים. פער הזמן בין מועד תרגום העסקה לצורך חיוב מחזיק הכרטיס הנעשה על ידי חברת האשראי הבינלאומית ובין המרת התקבול מחברת האשראי הבינלאומית לש"ח לצורך זיכוי בית העסק יוצר במרבית המקרים, חשיפה של יום עסקים אחד. חשיפת המטבע הינה תוצר לוואי לפעילות העסקית השוטפת של החברה ואינה בגדר יצירת חשיפה מכוונת לצורך העצמת רווחים.

מגבלת החשיפה מוגדרת במסמך מדיניות ניהול סיכונים שוק כסכום חשיפה מכסימלי יומי אשר מעבר לו יבחן מנהל הסיכון אפשרויות כיסוי מתאימות.

מדידת הסיכון מבוצעת בתדירות יומית באמצעות דו"ח המופק ממערכות החברה. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 עמדה החברה במגבלת סיכון החשיפה בבסיס.

החשיפה לסיכון ריבית :

החשיפה לשינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות.

החברה פועלת בצד הנכסים במתן אשראי ללקוחותיה ובצד ההתחייבויות בקבלת אשראי מבנקים.

האשראי ניתן ללקוחות בשני אופנים : אשראי בריבית קבועה ואשראי בריבית משתנה.

השוני בין תמהיל האשראי הניתן ללקוחות לתמהיל המקורות הכספיים של החברה הוא שיוצר את החשיפה לסיכון הריבית. החשיפה לשינוי בשיעור הריבית אינה מהותית.

במסמך מדיניות סיכונים שוק נקבעה מגבלת חשיפה כסיכון להפסד חודשי ממוצע אשר עלול להיגרם בעת שיתקיים מתווה חזוי של שינוי ריבית.

מדידת הסיכון מבוצעת בתדירות חודשית באמצעות דוחות המופקים ממערכות החברה.

במידה והסיכוי להתממשות מגבלת החשיפה גבוה, יבחן מנהל הסיכון את אפשרויות הכיסוי, תוך בחינת ההשפעה הכוללת על הרווחיות.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 עמדה החברה במגבלת סיכון החשיפה בריבית.

סיכון גיוס נזילות:

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים או לעמוד בפירעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון גיוס הנזילות כרוכה ברמת הודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שייגרם הפסד מהותי.

בתזרים המזומנים של החברה באות לידי ביטוי הפעילויות העסקיות המרכזיות של החברה: הנפקה, סליקה ומתן אשראי. התנועות הכספיות המשפיעות על תזרים המזומנים נרשמות באופן שוטף במערכות המיכוניות והנתונים נבדקים על בסיס שוטף. כתוצאה מכך, מנוהל תזרים המזומנים ללא מרכיב מהותי של אי ודאות. מימון צרכי הנזילות נעשה באמצעות ניצול קווי אשראי המועמדים בעיקר על ידי חברת האם אשר מעודכנים מעת לעת בהתאם לצרכים העסקיים של החברה.

במסמך מדיניות ניהול סיכונים השוק וניהול גיוס נזילות נקבע כי מגבלת סיכון הינה עמידה בניצול קווי אשראי אלה העומדים כאמור, לרשות החברה. כל חריגה ממסגרות האשראי תיחשב כחריגה מהמגבלה המאושרת. סיכון גיוס הנזילות מבוקר באופן יומי כחלק בלתי נפרד מניהול תזרים המזומנים של החברה. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010 עמדה החברה במגבלת סיכון החשיפה בגיוס נזילות.

חשיפה וניהול של סיכונים תפעוליים

הנחיות בנושא סיכונים תפעוליים כלולות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין 339 וכן בהנחיות באזל II – מסגרת עבודה למדידה והלימות הון. סיכון תפעולי מוגדר בהנחיות באזל II: "סיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים". הגדרת הסיכון התפעולי לפי הוראה 339: "סיכון להפסד כתוצאה משיטות פגומות לעיבוד נתונים, טעויות אנוש והעדר תהליכי בידוק ובקרה נאותים". ניהול הסיכון התפעולי בלאומי קארד מבוצע באופן בלתי נפרד מניהול הסיכונים הכולל של החברה וכחלק אינטגרלי מהעבודה השוטפת. הסיכונים התפעוליים משולבים בכל הפעילות הארגונית ובכל תהליכי העבודה בארגון. בנוסף, עשויים להיות מצבים בהם התממשות סיכון אשראי, סיכון שוק, או סיכון משפטי יגרמו כתוצאה מכשל תפעולי. בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים, יש לזהות, להעריך את הנזק שעלול להיגרם בגין התממשותם, לפקח עליהם ולפעול למזעור הנזקים בעת התממשות הסיכונים.

מבנה ניהול הסיכון התפעולי בלאומי קארד:

- מנהל הסיכונים התפעוליים בחברה הינו מנהל אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה. מנהל הסיכונים התפעוליים מדווח לוועדת הסיכונים העליונה ולועדת הסיכונים של הדירקטוריון.
- מנהלי המחלקות אחראים לניהול הסיכונים התפעוליים בתהליכים שתחת אחריותם לרבות תהליכים בהם הוגדרו כאחראים בסקר הסיכונים.
- בתהליכים שונים בחברה הוגדר הצורך בבקורות נפרדות אשר יבוצעו על ידי גורמים שאינם יוצרי הסיכון התפעולי (בקרים).
- רכז סיכונים תפעוליים – החברה הגדירה רכזי סיכונים תפעוליים אגפיים אשר אחראים על הטמעת מדיניות הסיכונים התפעוליים, עדכון שוטף של מפת הסיכונים ודווח על אירועי כשל.
- ועדת סיכונים תפעוליים – הוקמה ועדת סיכונים תפעוליים בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים אשר משמשת גורם מרכז ליישום המדיניות באגפים ולשמירת עדכניותה של מפת הסיכונים התפעוליים. בין חברי הוועדה נמנים גם רכזי הסיכונים התפעוליים של האגפים, מנהל תחום אבטחת מידע ונציג של המבקר הפנימי. הוועדה מתכנסת לפחות פעמיים ברבעון ודנה, בין השאר, בניתוח אירועי כשל שקרו ובקביעת דרכי פעולה למזעור הסיכוי להישנותם.

הסיכון התפעולי המהותי ביותר בחברה הוא הסיכון לפעילות הונאה בכרטיסי אשראי. בחברה פועלת מחלקת ניהול סיכונים, במסגרת אגף משאבי אנוש, ניהול סיכונים ורגולציה אשר תפקידה לזהות, לאתר, למנוע, לבקר ולצמצם את סיכון ההונאה בפעילות בכרטיסי אשראי. במסגרת פעילות זו, קיימות יחידות אשר עוסקות בניטור פעילות חריגה בכרטיסי אשראי ופעילות חריגה של בתי עסק אותם החברה סולקת. במסגרת הטיפול בהקטנת סיכון תפעולי זה, נעזרת החברה במערכות מידע מהמתקדמות בעולם בתחומים אלה. מערכות אלו מאפשרות למידה וזיהוי של הרגלי ההתנהגות של לקוחות החברה, ומתריעה בעת שמתבצעת פעולה בכרטיס, החורגת מאותם הרגלים. בנוסף, לחברה כיסוי ביטוחי לצורך הפחתת סיכונים אלו. סיכון ההונאה בכרטיסי אשראי נבחן ונדון, בין השאר, במסגרת תרחישי הקיצון של החברה.

לחברה מפת סיכונים תפעוליים אשר מבוססת על המתודולוגיה הקיימת בבנק לאומי לצורך כימות הסיכונים והבקרות. עדכון המפה הינו חלק מתוכנית העבודה של החברה לשנת 2010.

הוראות בנק ישראל מחייבות לפעול להבטחת המשכיות עיסקית בעת חרום. החברה נערכת להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עיסקית באמצעות תשתיות טכנולוגיות, תוכניות פעולה ונהלים וביצוע תרגילים. הפעילות מרוכזת על ידי מנהלת המשכיות עיסקית בראשות המשנה למנכ"ל.

מדיניות הסיכונים התפעוליים אשר אושרה בדירקטוריון בשנת 2009 משמשת כמסגרת ארגונית ומתווה את דרכי הפעולה לשם מזעור הסיכון התפעולי בלאומי קארד. המסמך מובא לאישור הדירקטוריון אחת לשנה.

חשיפה וניהול של סיכונים משפטיים

סיכון משפטי הינו סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. הסיכונים המשפטיים שהחברה מתמודדת איתם נובעים מחקיקה, תקנות, פסיקה והוראות רשויות. כמו כן, מדובר בסיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי בהסכמים מספקים או ללא ייעוץ משפטי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים. מטרת הטיפול בסיכונים המשפטיים היא למזער סיכונים אלה ולנהלם.

בחברה קיים נוהל לטיפול בסיכון המשפטי. במסגרת נוהל זה, ניתנה התייחסות מיוחדת לאיתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות, קביעת המקרים והדרך לקבלת ייעוץ משפטי לפני התקשרויות עם לקוחות וספקים, קביעת אופן הטיפול במוקדי סיכון שהתגלו וצמצום סיכונים בעת יצירת מוצרים או מתן שירותים חדשים.

המדיניות מובאת לאישור דירקטוריון החברה אחת לשנה.

באזל II - מסגרת עבודה למדידה והלימות הון

כללי

הוראות באזל II נקבעו במטרה לשפר את ניהול הלימות ההון כנגד מכלול הסיכונים בחברה. ההוראות קובעות את דרישות הלימות ההון בגין סיכוני אשראי ושוק ולראשונה מפרטות דרישות להקצאת הון בגין סיכונים תפעוליים. ההוראות מושתתות על שלושה נדבכים: הנדבך הראשון, המפרט דרישות הון מזעריות, הנדבך השני, המתווה פיקוח שליטה ובקרה על הלימות ההון ומדיניות והנדבך השלישי, הכולל דרישות גילוי ומשמעת שוק - מידע לציבור. עיקרי הוראות באזל II מוקדשים לשיפור איכות ניהול הסיכונים. מטרת ההוראות היא לשפר את ניהול הסיכונים, את דרכי הערכת הסיכונים ואת פיתוח כלי מדידה כמותיים לסיכונים. נדרש הליך ניהול מוסדר במדיניות ברורה, של זיהוי הסיכונים והערכתם, פיקוח ובקרה עליהם.

מסמך עקרונות ליישום תהליך הסקירה הפיקוחי אשר פורסם ביום 13 בדצמבר 2007 כחלק מהנחיות הקשורות לבאזל II קובע כי יש להגביר את הקשר בין פרופיל הסיכון, מערכות ניהול הסיכון והפחתת הסיכון לבין ההון. לשם כך יש לנהל תהליכי ניהול סיכונים נאותים לצורך זיהוי, מדידה, סכימה וניטור של הסיכונים.

במסגרת באזל II נדרשת לאומי קארד להחזיק הון נאות אל מול הסיכונים וזאת במסגרת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון - Internal Capital Adequacy Assessment Process (להלן: "ICAAP") וזאת בהתאם לאופי הפעילות של לאומי קארד כחברת כרטיסי אשראי ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים לפרטים בדבר מדיניות ניהול הסיכונים ראה פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם.

גישות לחישוב הסיכונים לפי הנדבך הראשון:

להלן פירוט הגישות הקיימות לחישוב יחס הלימות ההון הנדרש על-פי הנדבך הראשון של באזל II. הגישות מתייחסות לחשוב סיכוני האשראי, סיכוני השוק והסיכון התפעולי כמפורט להלן:

גישות לחישוב סיכון האשראי:

בגין סיכוני האשראי מוצעות על ידי הנדבך הראשון של באזל II שתי גישות להקצאת הון - גישה סטנדרטית וגישת מודלים פנימיים - Internal Rating Based (להלן: "IRB") הכפופה לאישור מפורש של המפקח על הבנקים. הגישה הסטנדרטית דומה לשיטה הנהוגה כיום ובמסגרתה נעשה שימוש בדירוג אשראי חיצוני של לווים. בגישת המודלים הפנימיים שתי שיטות, הבסיסית והמתקדמת. בשיטות אלה, על בסיס דרוג הסיכון הפנימי הניתן ללווה נדרשת החברה לאמוד מספר משתנים המהווים פרמטרים עיקריים במודלים כמותיים סטטיסטיים לניהול סיכוני האשראי, שעל בסיסם יחושב ההון הנדרש לניהול סיכונים אלה. בגישות הללו, סכומי ההון הנדרשים נובעים ותלויים בגודלם של משתנים אלה. ההבדל בין שתי גישות המודלים הפנימיים הוא במספר הפרמטרים הנאמדים באופן עצמאי על ידי החברה: בגישה הבסיסית מכתוב הבנק המרכזי את כל הפרמטרים פרט לפרמטר אחד שנאמד על ידי החברה (הסתברות לכשל) ואילו בגישה המתקדמת נאמדים כל הפרמטרים על ידי החברה. במקביל ליישום הגישה הסטנדרטית החברה נערכת ליישום הגישות המתקדמות IRB. על מנת ליישם את הגישות הללו על לאומי קארד לעמוד בדרישות הסף של הנחיות באזל II.

גישת חישוב סיכון השוק:

לאומי קארד מיישמת את הגישה הסטנדרטית לחישוב סיכוני שוק בדומה לגישה המיושמת בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.

גישות לחישוב הסיכון התפעולי :

בגין הסיכונים התפעוליים מוצעות על-ידי הנדבך הראשון של באזל II שתי גישות לחישוב יחס ההון הנדרש : גישת האינדיקטור הבסיסי והגישה הסטנדרטית.

גישת האינדיקטור הבסיסי - על-פי גישה זו יש להחזיק הון בגין סיכון תפעולי השווה לאחוז קבוע של הכנסה שנתית גולמית חיובית ממוצעת לשלוש שנים הקודמות.

גישה סטנדרטית - בגישה זו יש לחלק את ההכנסה הגולמית בהתאם לשמונה קווי עסקים. לכל קו עסקים נקבע אחוז קבוע שנקבע על-ידי באזל II הקושר את רמת ההון הנדרש לרמה של הכנסה גולמית לכל אחד משמונת קווי העסקים. סך דרישות ההון בגישה זו מחושבת כממוצע של שלוש שנים של חיבור דרישות ההון הפיקוחי עבור כל קו עסקים.

הסיכון התפעולי של לאומי קארד מחושב על-פי גישת האינדיקטור הבסיסי.

תחולת באזל II על לאומי קארד :

במכתבו מיום 30 באוגוסט 2007, החיל המפקח על הבנקים, לראשונה, את הוראות באזל II ישירות על חברות כרטיסי אשראי על בסיס מאוחד.

לצורך עמידה של חברות הבנות בהוראות באזל II, הונפקו על ידי החברה כתבי שיפוי לכל אחת מחברות הבנות.

ביום 10 בדצמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות ההון" הקובע באופן סופי את הנחיותיו בנושא באזל II ואת תחילת היישום החל מסוף שנת 2009.

ביום 31 לדצמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים הוראת שעה - בדבר דיווח לפיקוח על הבנקים על הלימות ההון לפי כללי באזל II. החוזר מפרט את דרישות המפקח בנוגע לאופן הדיווח הנ"ל ומתן פירוט למבנה הדוחות הרבעוניים שיוגשו למפקח על מדידה והלימות הון על פי גישה סטנדרטית החל מיום 31 בדצמבר 2008.

יישום הנחיות הוראות באזל II בלאומי קארד :

החברה מיישמת את ההוראות על פי ההנחיות.

ביום 23 באפריל 2009 העבירה החברה לבנק ישראל לראשונה דיווח בדבר חישוב יחס הלימות ההון בגין נתוני דצמבר 2008 בהתאם לדרישות הנדבך הראשון. מיום זה ואילך מדווחת החברה נתונים אלו אחת לרבעון לבנק ישראל. הדיווח נעשה באמצעות מערכת ייעודית המשמשת לחישוב ההון הנדרש לפי הנדבך הראשון ודיווח על פי דרישות הנדבך השלישי בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים. לדיווח זה הצטרף מענה על שאלון איכותי לו נדרשה החברה במסגרת הנחיית בנק ישראל מיום 1 במרס 2009.

באזל II – נדבך שני :

לאומי קארד מיישמת כנדרש את דרישות הנדבך השני וההנחיות המשלימות הכוללות את דרישות ה-ICAAP. במסגרת הנדבך השני בחנה החברה את נחיצותם של כריות הון נוספות, מעבר להון הנדרש בנדבך הראשון ואת היקף ההון הנדרש בעבור כל כרית הון. בנוסף, נבחנו תרחישי קיצון, אשר נדונו בועדת הסיכונים העליונה של החברה והחברה קבעה את היקף ההון הנדרש במקרה של התממשותם.

ההון בסיכון הדרוש לתמיכה בסיכונים של לאומי קארד נקבע באמצעות סכימה של ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים הנדבך הראשון על פי הקצאת ההון הפיקוחית, בתוספת כרית הון מתאימה עבור כל אחד מהסיכונים שאינם נכללים בנדבך הראשון וזוהו כמהותיים במסגרת תהליכי הזיהוי והמיפוי.

ההון הנדרש לתמיכה בסיכון חושב גם בהתייחס לתוכנית העבודה של החברה ולהתממשות תרחישי קיצון כדי להבטיח את היכולת לעמידה בדרישות הרגולטוריות לעמידת ההון גם לאחר ספיגת הפסדים מהותיים.

כדי להבטיח את העמידה כעסק חי אשר ממשיך לנהל את עסקיו גם בהתממשות תרחישי קיצון חמורים אך סבירים, עומדת החברה, גם בבחינת התרחיש הקיצוני ביותר, בדרישה כי יחס הלימות ההון המזערי לא ירד מ-9% (8% בגין הנדבך הראשון ו-1% בגין הנדבך השני) כנדרש בבאזל II.

במידה והצפי להשפעות תרחישי הקיצון יהיה מעבר למפורט לעיל, לאומי קארד תפעל לשיפור הלימות ההון באמצעות גיוס הון או הפחתת נכסי סיכון.

באזל II – נדבך שלישי:

ביום 13 באוקטובר 2009, פרסם המפקח על הבנקים הוראת השעה בדבר "יישום בדוחות של תאגידים בנקאיים לשנת 2009 ואילך של דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II". בהוראה נקבע כי דרישות הגילוי יחולו בדוחות הכספיים, אחת לרבעון, על כל תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי על בסיס מאוחד החל מדצמבר 2009. הנדבך השלישי, עוסק במשמעת שוק וכולל דרישות גילוי שתיושמנה בדיווח לציבור של תאגידים בנקאיים ושל חברות כרטיסי אשראי. דרישות הגילוי מיועדות לאפשר למשתמשים בדוחות לציבור להעריך מידע משמעותי שכולל בהם לגבי יישום המלצות באזל II, ההון, חשיפות הסיכון, תהליכי הערכת הסיכון ובהתאם לכך להעריך את הלימות ההון של התאגיד הבנקאי. ביום 15 בנובמבר 2009, פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "תרגום המלצות ועדת באזל בנושא הנחיות משלימות לנדבך השני". הנחיות חוזר זה מהוות בסיס לגיבוש ציפיות הפיקוח על התאגידים הבנקאיים.

יחס הלימות ההון הכולל לרכיבי סיכון:

להלן פירוט נכסי הסיכון ודרישות ההון בגינם:

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 31 במרס 2010		סוגי חשיפות
דרישות ההון	נכסי סיכון מיליוני ש"ח	דרישות ההון	נכסי סיכון מיליוני ש"ח	
				סיכונים אשראי – גישה סטנדרטית
	(1) 2,038	185	2,052	של תאגידים בנקאיים
(1) 183	253	29	323	של תאגידים
23	1,968	173	1,923	קמעונאיות ליחידים
177	320	45	496	של הלוואות לעסקים קטנים
29	160	15	169	נכסים אחרים*
14				
426	4,739	447	4,963	סה"כ סיכון אשראי
2	21	1	7	סיכון שוק – גישה סטנדרטית
				סיכון תפעולי – גישת האינדיקטור בסיסי
127	1,414	130	1,444	
555	6,174	578	6,414	סך הכל נכסי סיכון ודרישות ההון
	833		867	בסיס ההון
	(1) 13.5%		13.5%	יחס הון כולל

* לרבות רכוש קבוע, השקעה בחברות ואחרים.

(1) הוצג מחדש בעקבות מיון חשיפת סיכונים אשראי של תאגידים בנקאיים - מחשיפה של חלק מהחובות שמועד פרעונם המקורי החוזי הינו עד 3 חודשים לחשיפה של חובות שמועד פרעונם המקורי החוזי הינו מעל 3 חודשים. כתוצאה מכך שונה יחס הון הכולל ביום 31 בדצמבר 2009 משיעור של 14.8% לשיעור של 13.5%.

להלן סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו ממוינות לפי סוגים עיקרים של חשיפות אשראי:

סיכון אשראי ברוטו ליום 31 בדצמבר 2009		סיכון אשראי ברוטו ליום 31 במרס 2010		סוגי חשיפות
סיכון אשראי ממוצע ברוטו לשנת 2009	סיכון אשראי ברוטו ליום 31 בדצמבר 2009	סיכון אשראי ממוצע ברוטו לשנת 2009	סיכון אשראי ברוטו ליום 31 במרס 2010	
מיליוני ש"ח		מיליוני ש"ח		
14,934	15,135	14,981	15,169	של תאגידי בנקאיים
263	276	284	370	של תאגידי
7,813	8,262	7,843	7,964	קמעונאיות ליחידים
941	901	1,068	1,575	של עסקים קטנים
172	169	173	178	נכסים אחרים
24,123	24,743	24,349	25,256	סה"כ חשיפות

* יתרה ממוצעת המחושבת על בסיס יתרות לכל רבעון.

להלן התפלגות החשיפות לפי סוגים עיקרים של חשיפות אשראי:

לימים 31 במרס 2010						סוגי חשיפות
סיכון אשראי מאזני						
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
מיליוני ש"ח						
15,169	10,502	4,667	494	-	4,173	של תאגידי בנקאיים
370	65	305	7	103	195	של תאגידי
7,964	6,121	1,843	-	16	1,827	קמעונאיות ליחידים
1,575	1,026	549	-	102	447	של עסקים קטנים
178	-	178	178	-	-	נכסים אחרים
25,256	17,714	7,542	679	221	6,642	סה"כ חשיפות
לימים 31 בדצמבר 2009						סוגי חשיפות
סיכון אשראי מאזני						
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
מיליוני ש"ח						
15,135	10,610	4,525	505	-	4,020	של תאגידי בנקאיים
276	36	240	13	108	119	של תאגידי
8,262	6,393	1,869	-	4	1,865	קמעונאיות ליחידים
901	536	365	-	105	260	של עסקים קטנים
169	-	169	169	-	-	נכסים אחרים
24,743	17,575	7,168	687	217	6,264	סה"כ חשיפות

להלן התפלגות חשיפות האשראי לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון:

ליום 31 במרס 2010							חשיפות לפי תקופות לפירעון
סיכון אשראי מאזני							
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	לא כספי מיליוני ש"ח	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
10,479	5,372	5,107	-	438	56	4,613	עד 3 חודשים
13,860	12,327	1,533	-	74	111	1,348	מעל שלושה חודשים ועד שנה
643	15	628	-	2	51	575	מעל שנה ועד חמש שנים
47	-	47	-	-	-	47	מעל חמש שנים
227	-	227	160	8	3	56	ללא תקופת פירעון
25,256	17,714	7,542	160	522	221	6,639	סה"כ חשיפות

ליום 31 בדצמבר 2009							חשיפות לפי תקופות לפירעון
סיכון אשראי מאזני							
סה"כ סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ סיכון אשראי מאזני	לא כספי מיליוני ש"ח	אחר	אשראי בתי עסק	אשראי מחזיקי כרטיס	
10,095	* 5,330	4,765	-	* 452	* 55	* 4,258	עד 3 חודשים
13,768	* 12,228	1,540	-	78	114	* 1,348	מעל שלושה חודשים ועד שנה
612	* 17	595	-	2	44	* 549	מעל שנה ועד חמש שנים
48	-	48	-	-	-	* 48	מעל חמש שנים
220	-	220	* 149	* 8	* 4	* 59	ללא תקופת פירעון
24,743	17,575	7,168	149	540	217	6,262	סה"כ חשיפות

* סווג מחדש

להלן סיכונים האשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון:

ליום 31 בדצמבר 2009		ליום 31 במרס 2010		פיצול חשיפות לפי משקל סיכון
חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי ***	חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי	חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי ***	חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי	
9	9	8	8	0%
** 2,512	438	2,691	430	20%
** 12,622	66	12,477	65	50%
9,109	23,739	9,475	24,150	75%
442	442	554	554	100%
49	49	49	49	150%
*	*	*	*	סכומים שהופחתו מההון סה"כ
24,743	24,743	25,256	25,256	

* סכום הנמוך מ-1 מיליון ש"ח.

** הוצג מחדש בעקבות מיון חשיפת סיכונים אשראי של תאגידים בנקאיים - מחשיפה של חלק מהחובות שמועד פרעונם המקורי החוזי הינו עד 3 חודשים לחשיפה של חובות שמועד פרעונם המקורי החוזי הינו מעל 3 חודשים.

*** יתרות מחזיקי כרטיס בנק לאומי ובנק ערבי ישראלי ליום 31 במרס 2010 בסך 14,675 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2009 בסך 14,630 מיליון ש"ח), נכללות בחשיפה הקמעונאית ליחידים אך מסווגות כחשיפה של תאגידים בנקאיים במסגרת הפחתת סיכון אשראי.

משקל הסיכון של החשיפה הבנקאית נקבע לפי טבלת דירוג אשראי של בנק לאומי בהתאם לדירוג של חברת דירוג האשראי (S&P) Standards & Poor's Financial Services LLC.

דרישות באזל II - נדבך 3 לרבעון הראשון של שנת 2010

הפניות לדוחות כספיים		הפניות לדוח דירקטוריון		הנושא
עמוד	ביאור	עמוד	פרק	
		26	פרק באזל II – מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	1. תחולת היישום
		14	פירוט חברות מוחזקות	
56	ביאור 5 דוח על השינויים בהון העצמי	13	פרק אמצעים הוניים	2. מבנה ההון
49				
56	ביאור 5	27	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	3. הלימות ההון
		20	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם	4. חשיפת סיכון והערכתו- גילוי איכותי
		20	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - חשיפה וניהול של סיכונים אשראי	5. סיכון אשראי - גילוי איכותי
		17	פרק מגבלות ופיקוח בקשר עם כרטיסי אשראי - המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי וההפרשה להפסד אשראי.	
		27	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	סיכון אשראי - גילוי כמותי
55	ביאור 3	10	פרק התפתחות ההכנסות, הוצאות וההפרשה למס - הוצאות הפרשה לחובות מסופקים.	
		29	פרק באזל II - מסגרת עמידה למדידה והלימות הון	6. הפחתת סיכונים אשראי
		22	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם – ניהול סיכונים שוק וסיכון נזילות	7. סיכון שוק
		23	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - חשיפה וניהול של סיכונים תפעוליים	8. סיכון תפעולי
		22	פרק החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם - ניהול סיכונים שוק וסיכון נזילות	9. סיכון ריבית בתיק הבנקאי

הערכת בקורות ונהלים**הערכות בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי (Sox Act 302)**

ביום 15 בנובמבר 2004 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בדבר הצהרה שתצורף לדוחות רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים, עליה יחתמו המנכ"ל והחשבונאי הראשי של הבנק או אדם המבצע בפועל אותו תפקיד החל מהדוח הכספי לתקופה המסתיימת ב- 30 ביוני 2005. ביום 18 ביולי 2005 פרסם המפקח על הבנקים נוסח מתוקן של ההצהרה. נוסח ההצהרה בהוראה מבוסס על הוראות של ה- SEC ומתייחס לדרישות של סעיף 302 בחוק Sarbanes - Oxley (SOX). על פי הנחיות בנק ישראל, ההוראה חלה על חברות כרטיסי האשראי החל מהרבעון השני של שנת 2007. החברה מיישמת את ההוראה על פי הנחיות.

אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (Sox Act 404)

ביום 5 בדצמבר 2005 פרסם המפקח על הבנקים חוזר המפרט הוראות ליישום דרישות סעיף 404 של ה- Sox Act. בסעיף 404 נקבעו על ידי ה- SEC וה- Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואי החשבון המבקר בקשר עם הבקרה הפנימית על דיווח כספי. ביום 20 בינואר וביום 12 בפברואר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזרים לפיהם חברות כרטיסי אשראי, בדומה לתאגידים בנקאיים, תיישמה את דרישות ה- SEC לפי סעיף 404. ביום 28 לספטמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על הדיווח הכספי - הוראה מספר 309 בהוראות ניהול בנקאי תקין. ההוראה מפרטת את הוראות הביצוע הנדרשות מהנהלות של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לצורך יישום סעיפים 302 ו- 404 של Sox Act. ביום 3 לספטמבר 2008 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דוח רואה החשבון המבקר בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי". בחוזר פורסם תיקון להוראות הדיווח לציבור בנושא הנ"ל ובמהלך חודש פברואר 2009 פרסם המפקח במסגרת הוראות הדיווח לציבור את מבנה "דוח רואה החשבון המבקר לבעלי מניות - בקרה פנימית על דיווח הכספי". ביום 15 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים חוזר הכולל נוסח סופי של הצהרה לגבי גילוי (סעיף 302 ל- SOX ACT) וכן נוסח סופי של דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי (סעיף 404 של ה- SOX ACT). כמו כן על פי החוזר, בוטל דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי. החברה מיישמת את ההוראה על פי הנחיות המפקח על הבנקים בהתאם לאמור לעיל.

הערכת, בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל אגף הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהל אגף הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הראשון המסתיים ביום 31 במרס 2010, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

סקירת ההנהלה
ליום 31 במרס 2010

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

מטבע ישראלי לא צמוד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)	יתרה ממוצעת (1)	
	מימון	מיליוני ש"ח		מימון	מיליוני ש"ח	אחוזים
2.0	**32	6,423	1.8	31	7,090	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי מזומנים ופיקדונות בבנקים אחר
1.5	*	24	1.2	*	30	
3.0	** *	**8	2.4	*	8	
2.0	32	6,455	1.8	31	7,128	סך הכל
(2.4)	(5)	832	(2)	(5)	1,013	התחייבויות: אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי אחרות
-	-	4,939	-	-	5,302	
-	** -	**-	-	-	-	
(0.3)	(5)	5,771	(0.3)	(5)	6,315	סך הכל
1.7			1.5			פער הריבית

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לכל רבעון.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח

** סווג מחדש

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009**			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	מיון	יתרה ממוצעת (1)		מיון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
-	*	23	-	*	21	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	*	5	-	*	15	מזומנים ופיקדונות בבנקים אחר
-	-	-	-	-	-	
-	*	28	-	*	36	סך הכל
-	*	1	-	*	4	התחייבויות:
-	*	22	-	*	41	אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	2	-	-	4	אחרות
-	*	25	-	*	49	סך הכל
-	-	-	-	-	-	פער הריבית

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לכל רבעון.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש.

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009			לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	יתרה ממוצעת (1)	מימון		יתרה ממוצעת (1)	מימון	
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח		
2.0	*32	*6,483	1.7	31	7,164	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
-	(5)	*5,796	(0.3)	(5)	6,364	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
<u>1.6</u>			<u>1.4</u>			פער הריבית
	*27			26		רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	*3			3		עמלות מעסקי מימון
	8			7		הפרשה לחובות מסופקים
	<u>22</u>			<u>22</u>		
		*6,483			7,164	סך הכל
		*39			36	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון
		<u>6,522</u>			<u>7,200</u>	נכסים כספיים אחרים
						סך כל הנכסים הכספיים
		*5,796			6,364	סך הכל
		*149			128	התחייבויות כספיות שגרמו להוצאות מימון
		<u>5,945</u>			<u>6,492</u>	התחייבויות כספיות אחרות
						סך הכל ההתחייבויות הכספיות
		577			708	סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
		145			154	נכסים לא כספיים
		10			11	בניכוי התחייבויות לא כספיות
		<u>712</u>			<u>851</u>	סך כל האמצעים ההוניים

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לכל רבעון.

* סווג מחדש

תוספת א': שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ) נומינלי ב-\$ ארה"ב

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009**			שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2010			
שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		שיעור הכנסה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות)		
	מיומן	יתרה ממוצעת (1)		מיומן	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	מיליוני דולר		אחוזים	מיליוני דולר		
-	*	6	-	*	5	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	*	1	-	*	5	מזומנים ופיקדונות בבנקים אחר
-	-	-	-	-	-	
-	*	7	-	*	10	סך הכל
התחייבויות:						
-	*	*	-	*	1	אשראי מתאגידים בנקאיים זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	*	6	-	*	12	אחרות
-	-	*	-	-	1	
-	*	6	-	*	14	סך הכל
-	-	-	-	-	-	פער הריבית

(1) היתרה הממוצעת מחושבת על בסיס יתרות לכל רבעון.

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש.

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, דן כהן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾ וכן;
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידיים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידיים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי 2010

דן כהן
מנהל כללי

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני, חגי הלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של לאומי קארד בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו, אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾ וכן:
  - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות תאגידים מאוחדים שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
  - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו, וכן
  - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
  - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי 2010

חגי הלר

משנה למנהל כללי, מנהל אגף כספים

⁽¹⁾ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"

**תמצית דוחות כספיים
ביניים מאוחדים
ליום 31 במרס 2010
(בלתי מבוקרים)**

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של לאומי קארד בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של לאומי קארד בע"מ והחברות המאוחדות שלה, הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 31 במרס 2010 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם האנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הני"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הני"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לביאור 5 א' בדוחות הכספיים בדבר הצגה מחדש של יתרות משוכללות של נכסי סיכון אשראי ושל הלימות ההון לפי הוראות באזל II ולביאור 6 ה' בקשר לבקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה כנגד החברה. החברה אינה יכולה להעריך מה תהיינה ההשלכות של בקשה זו, אם בכלל, על החברה, על מצבה הכספי ועל תוצאות פעולותיה ואם תהיינה מהותיות.

בכבוד רב,

סומך חייקין
רואי חשבון

24 במאי 2010

תמצית מאזנים ביניים מאוחדים ליום

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010	באור	
(מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח		
				נכסים
22	27	68		מזומנים ופקדונות בבנקים
6,976	6,497	7,296	3	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
9	9	9		השקעות בחברות כלולות ואחרות
136	132	139		ציוד
25	28	30		נכסים אחרים
7,168	6,693	7,542		סך כל הנכסים
				התחייבויות
977	813	1,058		אשראי מתאגידים בנקאיים
5,242	5,020	5,509	4	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
115	132	107		התחייבויות אחרות
6,334	5,965	6,674		סך כל ההתחייבויות
				התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
834	728	868	5	הון עצמי
7,168	6,693	7,542		סך הכל ההתחייבויות וההון

ברוך לדרמן - יו"ר הדירקטוריון

דן כהן - מנכ"ל

חגי הלר - משנה למנכ"ל, מנהל אגף כספים

לאה שורץ-רות - חשבונאי ראשי

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 24 במאי 2010

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות רווח והפסד ביניים מאוחדים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר) מיליוני ש"ח	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		באור
	2009 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	2010 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	
הכנסות			
695	**165	178	7 מעסקאות בכרטיסי אשראי
118	30	29	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
7	** *	*	אחרות
820	195	207	סך הכל ההכנסות
הוצאות			
29	8	7	הפרשה לחובות מסופקים
335	81	84	תפעול
155	36	41	מכירה ושיווק
36	8	9	הנהלה וכלליות
74	18	19	תשלומים לבנקים
629	151	160	סך כל ההוצאות
191	44	47	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
53	12	13	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
138	32	34	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
*	*	*	חלק החברה ברווחים מפעולות רגילות לאחר השפעת המס של חברות כלולות
138	32	34	רווח נקי
רווח למניה רגילה (בש"ח):			
5.52	1.28	1.36	רווח בסיסי: רווח נקי
אלפים	אלפים	אלפים	
25,000	25,000	25,000	ממוצע משוקלל של מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות ביניים על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

סך הכל הון עצמי	עודפים	דיבידנד	קרן הון	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע
		שהוכרז לאחר תאריך המאזן	מפעולות עם בעל שליטה		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
834	420	-	33	355	26
-	(10)	10	-	-	-
34	34	-	-	-	-
868	444	10	33	355	26

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2010 (מבוקר)

דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן

רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון עצמי	עודפים	קרן הון	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע
		מפעולות עם בעל שליטה		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
696	282	33	355	26
32	32	-	-	-
728	314	33	355	26

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2009 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2009 (מבוקר)

רווח נקי לתקופה (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 במרס 2009 (בלתי מבוקר)

סך הכל הון עצמי	עודפים	קרן הון	פרמיה על מניות	הון מניות נפרע
		מפעולות עם בעל שליטה		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
696	282	33	355	26
138	138	-	-	-
834	420	33	355	26

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2009

רווח נקי בשנת החשבון

יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי מזומנים ביניים מאוחדים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר) מיליוני ש"ח	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2009 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2010 (בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
138	32	34
*	** *	*
55	12	13
29	8	7
(1)	(1)	*
*	-	1
*	(3)	(5)
221	48	50
10	4	(65)
(559)	(53)	(262)
(69)	(22)	(16)
(618)	(71)	(343)
124	(40)	81
265	43	267
(1)	16	(9)
388	19	339
(9)	(4)	46
31	31	22
22	27	68

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי
המזומנים מפעילות שוטפת:

חלק החברה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות
פחת על ציוד
הפרשה לחובות מסופקים
מיסים נדחים, נטו
פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה
אחר

מזומנים נטו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים

מתן אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו
עליה בחייבים אחרים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
רכישת ציוד

מזומנים נטו ששימשו לפעילות בנכסים

תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון

אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
עליה בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו
עליה (ירידה) בהתחייבויות אחרות

מזומנים נטו מפעילות בהתחייבויות

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - כללי

- א. 1. דוחות ביניים אלה נערכו על פי הכללים החשבונאיים המקובלים כמתחייב לצורך עריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים בהתאם לתקן 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.
2. דוחות הביניים נערכו ליום 31 במרס 2010 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2009 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות השנתיים).
3. הדוחות השנתיים והרבעוניים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בעקבות פרסום מתכונת דוחות לציבור של חברות כרטיסי אשראי על ידי המפקח ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
4. עיקרי המדיניות החשבונאית יושמו בדוחות ביניים אלה באופן עקבי ליישום בדוחות השנתיים פרט למפורט בסעיף ב'.

ב. יישום לראשונה של כללי חשבונאות

(1) בהתאם לחוזר של הפיקוח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009 תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי (להלן תאגיד בנקאי) נדרש ליישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 166 - "העברות ושירות של נכסים פיננסיים" הקובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים וכולל העברות ותנאים לגרירת נכסים פיננסיים. בנוסף הכללים קובעים דרישות גילוי שנקבעו החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתנאים אלו. ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש: ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך, כמו כן, החברה רשאית שלא לתת גילוי למספרי השוואה לשנת 2009, לגבי דרישות גילוי שנוספו לראשונה בשל חוזר של הפיקוח על הבנקים. ההשפעה מיישום לראשונה של התקן הנ"ל אינה מהותית.

(2) ביום 1 ביולי 2009, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (FASB) ביצע שינוי בארגון התקינה החשבונאית. השינוי נקבע במסגרת תקן חשבונאות אמריקאי מספר 168, בנושא "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארה"ב וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים" (כיום ASC 105, כללי חשבונאות מקובלים) שפורסם על ידי ה-FASB. החל מיום 1 בינואר 2010, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, אימצה החברה את ההיררכיה החדשה. בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מס' 168, כל עמדה שנמסרה לציבור על ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב או על ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארה"ב וגם תחייב את התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בנושאים של יישום כללי חשבונאות. ליישום הקודיפיקציה לא היתה השפעה על כללי החשבונאות שחלים על הבנקים וחברות כרטיסי אשראי, אלא רק לאופן בו הבנקים יתייחסו לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישום

(1) בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" (להלן - "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008.

האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחות הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים המפקח על הבנקים פרסם בחודש יוני 2009 חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)" אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

באור 1 - כללי (המשך)

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(1) (המשך)

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאים וחברות כרטיסי אשראי לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים.

- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן ישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

(2) ביום 31 בדצמבר, 2009 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת השווי ההוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים" (להלן: החוזר). החוזר מאמץ את:

- (א) תקן חשבונאות אמריקאי 157 (ASC 820-10), בנושא מדידות שווי הוגן (להלן: FAS 157);
- (ב) תקן חשבונאות אמריקאי 159 (ASC 825 -10), בנושא חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן: FAS 159);
- (ג) תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים.
- (א) תקן חשבונאות אמריקאי 157, מדידת שווי הוגן

FAS 157 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן. יישום הכללים שנקבעו ב-FAS 157 יחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן יחליף את ההנחיות האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה. בנוסף, FAS 157 דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי וסיכונים אחרים של הבנק במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן.

FAS 157 יחול מיום 1 בינואר, 2011 ואילך למעט מספר מכשירים פיננסיים אשר יישמו במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. ממועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזונית של המכשירים הפיננסיים המסוימים לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר, 2011, אשר תוצג בנפרד.

לצורך קביעת סכום ההתאמה שירשם כהשפעה מצטברת ליתרת פתיחה של העודפים ליום 1 בינואר, 2011 ולוידוא ההתאמה של שיטות ההערכה של התאגיד הבנקאי לעקרון של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו ב-FAS 157, התאגיד הבנקאי ידרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדוקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

בינואר 2010, ה-FASB פרסם עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06 בנושא "שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן". העדכון דורש גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך וכן הכללת הסברים למעברים אלו. בנוסף, נדרש גילוי לגבי סכומים ברטון של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3 אשר נובעים מפעולות רכישה מכירה, הנפקה ופרעון. דרישות הגילוי יחולו על תקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר, 2011 ואילך. תאגיד בנקאי נערך ליישום דרישות הגילוי הנוספות כאמור במסגרת פרויקט ההיערכות ליישום תקן חשבונאות אמריקאי FAS 157.

שלב זה אין באפשרותה של החברה לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 157.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישום (המשך)

(ב) תקן חשבונאות אמריקאי 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

מטרת FAS 159 הינה לאפשר הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים אשר נובעת ממדידה של נכסים מגודרים והתחייבויות מגודרות ומכשירים נגזרים מגדרים לפי בסיסי מדידה שונים.

FAS 159 יאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מפיקוח על הבנקים.

FAS 159 יחול מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. הוראות המעבר של המפקח על הבנקים מתייחס ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.

בשלב זה אין באפשרותה של החברה לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 159.

ג) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

בהתאם לחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים וכל הפרשנויות המחייבות שפורסמו על ידי ה-IASB שמתייחס ליישום תקנים המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בפרט, בחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושאים המפורטים להלן:

מדיניות חשבונאית, שינויים חשבונאיים, שינויים בשע"ח של מטבע חוץ, רווח למניה, תשלום מבוסס מניות, כלכלות היפר - אינפלציות ודוחות ביניים, צירופי עסקים, דוחות מאוחדים והשקעות בחברות כלולות, ירידת ערך נכסים, חכירות, רכוש קבוע ונדל"ן להשקעה.

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסים אליהם יאומצו בהתאם לעקרונות הבאים (למעט אם נקבע אחרת על ידי המפקח על הבנקים):

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

ג) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים (המשך)

תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסים אליהם החל מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי אשר אומץ בחוזר זה, יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקן הדיווח הכספי הבינלאומי הני"ל, כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם נדרש על פי התקן הספציפי. מיום 1 בינואר, 2011 ואילך תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים.

בשלב זה אין באפשרותה של החברה לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישומם לראשונה של תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הדוחות הכספיים.

(3) בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23, "הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה" (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו - 1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנוקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה". כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

ביום 4 במאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. לפיו יחולו הכללים הבאים:

- תקני הדיווח הכספי הבין-לאומיים;

- כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב.

למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

(4) ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן - "החוזר" או "ההוראה") ליישום על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי. חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סוג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרשת החברה לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלה. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן נקבעו בחוזר הנחיות לזיהוי החובות וכללים למדידת ההפרשה הנדרשת תחת כל אחד מהמסלולים.

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (uncollectible) ובעל ערך נמוך כדי כך שהותרו כנכס אינה מוצדקת או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת פיגור שלהם.

התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוף מאזניים במועד יישום ההוראה יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(4) (המשך)

לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כחוב פגום, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

על פי ההוראה:

- חובות מוגדרים כחוב בפיגור כאשר קיים פיגור של 30 ימים או יותר בתשלום.
- הגדרת חוב פגום: "חובות יסווגו כחובות פגומים כאשר הקרן או הריבית בגין החוב מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר למעט אם הוא גם מובטח וגם נמצא בתהליכי גביה.
- בהקשר זה - חוב מובטח הינו שעבוד רכוש מוחשי שערך מימושו מספיק לפירעון החוב, או ערבות של צד בעל אחריות פיננסית מוכחת.
- חוב "שנמצא בתהליכי גביה" הינו חוב שגבייתו מתנהלת באופן תקין באמצעות הליך משפטי או בהליכי גביה אשר צפוי שיביאו בעתיד הקרוב (תוך 30 יום). לפירעון החוב או לחזרתו למצב שאינו פגום."

במסגרת קביעת מדיניות האשראי של החברה, נקבעו קריטריונים בסיסים אשר על פיהם יש לאמוד את החשיפה הגלומה בתיק האשראי ולחשב את ההפרשה לחובות מסופקים בהתאם. אמידת ההפסד הפוטנציאלי בתיק האשראי כרוכה במידה רבה של אי וודאות ובהערכות המבוססות על אומדנים סטטיסטיים.

ההפרשה מתבססת על הערכת סיכויי הגביה בכל שלב של תהליך הגביה, בהתאם למאפיינים שנקבעו, תוך מתן התייחסות ספציפית לחובות בעייתיים ככל שנדרש. הפרשות לחובות מסופקים בגין חובות מהותיים נדונות על ידי הנהלת אגף עסקים ואשראי וחישובן מתבסס על חוות דעת משפטיות. בנוסף, אחת לרבעון מבוצעת הפרשה קבוצתית המבוססת על תחשיב, שמטרתו לאמוד כשלי גביה צפויים בתיק האשראי הכולל.

בהמשך להוראה המקורית מיום 31 בדצמבר 2007, ביום 18 בפברואר 2010 פורסמו על ידי המפקח על הבנקים תיקונים והבהרות להנחיות שנקבעו בהוראה המקורית (להלן: "תיקון ההוראות החדשות") וכן עידכונים להנחיות מסוימות הכלולות בהוראות ניהול בנקאי תקין, במטרה להתאים את הכללים והמינוחים הקיימים, למונחים ולהנחיות החדשים שנכללו בהוראה המקורית כפי שתוקנה.

בהתאם לתיקון ההוראות החדשות עודכנו, בין היתר, הוראות הדיווח לציבור באופן המפורט להלן:

- מועד התחילה של ההוראות החדשות נדחה ליום 1 בינואר 2011.
- נקבעו דרישות הגילוי בדוחות הרבעוניים בשנת 2010;
- נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו בדוח הדירקטוריון לתקופה בדצמבר 2010, ביאור פרופורמה המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2010, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה, במתכונת המפורטת בהוראות המעבר;
- נקבעה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יכללו בדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 דיון בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2010 ועל איכות האשראי, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה וכן להתייחס לנתוני הפרופורמה הרלוונטיים בכל מקום בו בדוח הדירקטוריון נכלל דיון או ניתנה התייחסות ליתרות ליום 31 בדצמבר 2010 אשר אמורות להיות מושפעות מההוראות החדשות;
- נקבעו דרישות הגילוי בדוחות ליום 31 במרס 2011 על ההשפעה של האימוץ לראשונה של ההוראות החדשות, לרבות מתכונת של דוח על השינויים בהון העצמי ושל התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2011;
- נקבעו הנחיות לאופן החישוב של הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012.

ביום 21 בפברואר 2010 פרסם המפקח על הבנקים חוזר בדבר "דיווח על ההשפעה של ההוראה למדידה וגילוי של חובות פגומים הפרשה להפסדי אשראי", לפיה נקבעה מתכונת דיווח לבנק ישראל.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. גילוי השפעה של תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

(4) (המשך)

החברה פועלת ליישום ההוראות כנדרש על פי הנחיות המפקח על הבנקים. הפרויקט מנוהל על ידי הנהלת אגף עסקים ואשראי ובשיתוף החשבונאי הראשי וראש אגף הכספים ולצורך יישומו, החברה נעזרת בשירותי יועצים חיצוניים. כמו כן הוקמה ועדת היגוי הכוללת נציגים מהאגפים השונים ונציגי היועצים החיצוניים. יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג של מערכת התשתית המיחשובית הקיימת בחברה על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה. במסגרת היערכות החברה ליישום ההוראה, נעשה מיפוי של התשתית המכוננית הקיימת במחלקת אשראי בכל הנוגע לטיפול בהפרשות לחובות מסופקים ולאופן חישובן. הסתיים שלב הגדרת הדרישות למיכון הנושאים השונים כמתבקש מיישום ההוראה והחברה נמצאת בשלב מתקדם של הפיתוח במערכות מידע. בשלב זה, לחברה אומדן ראשוני בלבד של השפעת יישום ההוראה, על התוצאות הכספיות הצפויות של החברה.

באור 2 - שיעורי השינויים במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של מטבע חוץ

להלן שיעורי השינוי, שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארה"ב:

שער החליפין של הדולר של ארה"ב	מדד המחירים לצרכן - מדד בגין	
% השינוי	% השינוי	
(1.6)	(0.9)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2010
10.1	(0.1)	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2009
(0.7)	3.9	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

באור 3 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010		
		שיעור ריבית ממוצעת שנתית		
(מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	לעסקאות בחודש האחרון	ליתרה ביום
			(בלתי מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %
5,268	4,868	5,589		חייבים בגין כרטיסי אשראי (1)(2)
1,028	957	1,083	10.9	אשראי למחזיקי כרטיס (2)
226	316	231	6.7	אשראי לבתי עסק
6,522	6,141	6,903		סך הכל
(41)	(39)	(40)		בניכוי: הפרשה לחובות מסופקים
6,481	6,102	6,863		סך הכל חייבים ואשראי למחזיקי כרטיס אשראי ולבתי עסק
493	393	431		חברות כרטיסי אשראי וארגונים בינלאומיים
1	2	1		הכנסות לקבל אחרים
1	*	1		
6,976	6,497	7,296		סך הכל חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
4,020	3,795	4,173		(1) מזה באחריות בנקים
				(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית כולל יתרות בגין עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות. אשראי למחזיקי כרטיס - עם חיוב ריבית כולל עסקאות קרדיט, עסקאות בכרטיסי אשראי מתגלגל, אשראי ישיר ועסקאות אחרות.
				* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח

באור 4 - זכאים בגין פעילות כרטיסי אשראי

31 בדצמבר 2009	31 מרס 2009	31 במרס 2010	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
4,839	4,636	5,033	בתי עסק (1)
20	29	38	התחייבויות בגין פיקדונות
322	298	372	חברות כרטיסי אשראי
9	8	9	הכנסות מראש
39	40	41	הפרשה בגין נקודות (2)
13	9	16	אחרים
5,242	5,020	5,509	

(1) בניכוי יתרות בגין הקדמת תשלומים לבתי עסק בסך 183 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009 - 225 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2009 - 98 מיליוני ש"ח) ובגין ניכיון שוברים בכרטיסי אשראי לבתי עסק בסך 689 מיליוני ש"ח (31 בדצמבר 2009 - 639 מיליוני ש"ח, 31 במרס 2009 - 443 מיליוני ש"ח).

(2) הלקוח מזוכה בנקודה בגין עסקות שביצע בכרטיס האשראי. כמות הנקודות הנצברת לזכות הלקוח נקבעת בהתאם לסוג הכרטיס. החברה מפרסמת מעת לעת הטבות ומבצעים שיווקיים ואת שוויים בנקודות ו/או בכסף והלקוח רשאי לבחור בכל מבצע והטבה ולממשם, במידה וצבר לזכותו את מספר הנקודות הדרוש. נקודות שלא נוצלו עומדות לזכות הלקוח והחברה מבצעת הפרשה בגינן.

באור 5 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

א. הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

1. הון לצורך חישוב יחס ההון:

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
	מיליוני ש"ח	
באזל II (1)	באזל I (2)	באזל II (1)
833	727	867

הון רובד 1, לאחר ניכויים וסה"כ הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
	מיליוני ש"ח	
באזל II (1)	באזל I (2)	באזל II (1)
4,739 (3)	3,722	4,963
21	2	7
1,414	-	1,444
6,174	3,724	6,414

סיכון אשראי
סיכונים שוק
סיכון תפעולי

סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
	באזל I (2)	באזל II (1)
	באחוזים	
13.5 (3)	20.0	13.5
9.0	9.0	9.0

הון רובד 1 ויחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל המזערי הנדרש ע"י המפקח על הבנקים

- (1) מחושב בהתאם להוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" מיום 31 בדצמבר 2008.
- (2) מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מיזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק". הכותרות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר, הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת.
- (3) הוצג מחדש בעקבות מיון חשיפת סיכונים אשראי של תאגידי בנקאיים - מחשיפה של חלק מהחובות שמועד פרעונם המקורי החוזי הינו עד 3 חודשים לחשיפה של חובות שמועד פרעונם המקורי החוזי הינו מעל 3 חודשים. כתוצאה מכך שונה יחס ההון הכולל ביום 31 בדצמבר 2009 משיעור של 14.8% לשיעור של 13.5%.

באור 5 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

- ב. יחס הלימות ההון בהתאם להוראות באזל II - נדבך 1 בהשוואה להוראת ניהול בנקאי תקין 311 ("באזל I"): ההבדלים בחישוב יחס הלימות ההון על פי ההוראות הנ"ל נובעים בעיקר בשל הדרישה להקצות הון עבור סיכוני אשראי חוץ מאזניים (מסגרות אשראי לא מנוצלות) וכן להקצות הון עבור סיכונים תפעוליים בדרישות באזל II אשר אינן קיימות בדרישות באזל I. בנוסף, על פי באזל II קיימת חלוקה שונה של הנכסים לקבוצות חשיפה, שימוש במקדמי סיכון נמוכים יותר עבור אשראי קמעונאי (75% עבור הלוואות קמעונאיות רגילות לעומת 100% לפי באזל I) והחמרת דרישת ההון כנגד חובות בעייתיים (150% לעומת 100% לפי באזל I).
- ג. לצורך עמידה של חברות הבנות בהוראות באזל II, הנפיקה החברה כתבי שיפוי לכל אחת מחברות הבנות.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:

6,694	*6,031	6,946
10,610	10,572	10,502
182	193	185

סיכון האשראי על החברה
סיכון האשראי על הבנק
סיכון האשראי על אחרים

ערבויות והתחייבויות אחרות

* הוצג מחדש (ללא מסגרת הלוואות)

ב. התקשרויות מיוחדות

חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של מבנים, הסכמים תפעוליים בגין כלי רכב, הסכמי תחזוקה והסכמי שיווק עתידיים.

31 בדצמבר 2009	31 במרס 2009	31 במרס 2010
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח

23	20	19
18	15	18
15	10	16
11	9	11
11	7	11
58	13	58
14	13	10

בשנה ראשונה
בשנה שניה
בשנה שלישית
בשנה רביעית
בשנה חמישית
מעל חמש שנים

התחייבויות להשקעה בצידוד

ג. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

לאומי קארד והבנקים (בנק לאומי ובנק ערבי ישראלי) מנפיקים במשותף את כרטיסי האשראי ללקוחותיהם. בין החברות ישנם הסכמים המפרטים את אופן ההתחשבות בנוגע לחלוקת ההכנסות ואת חלוקת האחריות בגין תפעול כרטיסי אשראי.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. עידכון הליכים המתנהלים בקשר עם בקשה לאישור הסדר כובל לקביעת העמלה הצולבת

מכוח החלטת בית הדין להגבלים עיסקיים מיום 11 בנובמבר 2007, מינתה הממונה על ההגבלים העסקיים ("הממונה") מומחה כנדרש. המומחה הגיש חוות דעת ביניים באשר לדרכו המתודולוגית ביום 31 לדצמבר 2008. הצדדים הגיעו להסכמה לפיה הם יוותרו על חקירת המומחה ובהתאם ביטל בית הדין את הדיון שהיה קבוע לצורך חקירת המומחה והורה למומחה להמשיך לשלב יישום חוות הדעת. ביום 30 באפריל 2009 התקבלה בקשת החברות המבקשות להארכה נוספת של תוקף ההיתר הזמני עד לתום 4 חודשים מסיום חקירתו של המומחה ותוקפו של ההיתר הזמני הוארך עד ליום 31 באוקטובר 2009. ביום 28 באוקטובר 2009 התקבלה בקשת החברות המבקשות להארכה נוספת של תוקף היתר הזמני עד ליום 30 ביוני 2010.

ביום 28 בדצמבר 2009, התקבלה הודעה מטעם הממונה, לפיה יבצר מן המומחה להשלים את חוות דעתו הסופית. ביום 4 במאי 2010 הגישה הממונה הודעה לבית הדין לפיה היא מבקשת למנות כמומחה את הכלכלן הראשי של הרשות להגבלים עסקיים. בית הדין להגבלים עסקיים אמור לקצוב פרקי זמן מתאימים להגשת התנגדויות לבקשת הממונה.

ההסדר האמור משפיע על הכנסות החברה כמנפיקה והן על הוצאותיה כסולקת.

ה. תביעות משפטיות

(1) במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד החברה תובענות משפטיות לרבות בקשה לאישור תביעות ייצוגיות. לדעת הנהלת החברה המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשה לאישור התביעה הייצוגית, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשה הפרשה, לכיסוי נזקים כתוצאה מתובענות כאמור.

לדעת הנהלת החברה לא קיימת חשיפה נוספת בשל תביעות שהוגשו נגד החברה בנושאים שונים שסכום כל אחת מהן עולה על 1 מיליון ש"ח כאשר אפשרות התממשותן אינה קלושה.

(2) להלן בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד החברה.

ביום 14 בינואר 2010 הוגשה בבית המשפט המחוזי בתל אביב, תביעה וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בסך של כ- 74 מיליון ש"ח (להלן: "בקשת האישור") כנגד החברה. עניינן של התביעה ובקשת האישור בטענה כי החברה גובה עמלת סליקה מלאה בגין עסקאות שבוטלו מבלי לידע את הלקוח - בית העסק לגבי גביית העמלה כאמור ותוך הטעיה לגבי גבייתה בדפי החשבונות הנשלחים ללקוחות (כאשר עמודת דמי השירות בשורת העסקה שבוטלה הינה ריקה) ויצירת מצג כאילו החברה אינה גובה עמלה בגין עסקה שבוטלה.

תגובת החברה לבקשה לאישור תביעה ייצוגית הוגשה ביום 12 באפריל 2010. התובע הגיש בקשה בהסכמה להערכת המועד להגשת התשובה לתגובה עד ליום 10 ביוני 2010. מועד הדיון נקבע ליום 24 ביוני 2010.

לדעת הנהלת החברה המתבססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה, להעריך את סיכויי התביעה.

ו. תזכיר חוק הבנקאות (רישוי) (עידוד התחרות בשוק כרטיסי אשראי)

בחודש אפריל 2008 פרסם משרד האוצר תזכיר, שעניינו הסדרה בחקיקה של סליקת כל סוגי כרטיסי האשראי על ידי כל אחת מחברות כרטיסי האשראי. בהתאם לתזכיר, תוקנה לבנק ישראל הסמכות ליתן רישיונות סליקה ואף להתערב במחירי העמלות הצולבות. כמו כן, בנק ישראל יהיה רשאי, בהתאם למפורט בתזכיר, לכפות על סולקים מסויימים ועל מנפיקים להתקשר עם מנפיקים או סולקים (בהתאמה) בהסכם סליקה צולבת לסליקת כרטיסיהם. הצעת החוק נידונה, בכנסת הקודמת, בועדת השרים לענייני חקיקה והוחלט לדחות את המשך הדיון בהצעת החוק. אם תתקבל הצעת החוק דלעיל עלולה להיות לכך השפעה על הכנסות החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את היקפה.

באור 7 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום	
	31 במרס 2009	31 במרס 2010
(מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר) מיליוני ש"ח
547	128	140
18	*4	4
565	132	144
(248)	(56)	(63)
317	76	81
240	55	62
102	*26	26
36	8	9
378	89	97
695	165	178

הכנסות מבתי עסק:

עמלות בתי עסק
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות מבתי עסק - ברוטו

בניכוי עמלות למנפיקים אחרים

סך כל ההכנסות מבתי עסק - נטו

הכנסות ממחזיקי כרטיסי אשראי:

עמלות מנפיק

עמלות שירות

עמלות מעסקאות בחו"ל

סך כל ההכנסות ממחזיקי כרטיסי אשראי

סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

* סווג מחדש

באור 8 - מגזרי פעילות

סכומים מדווחים

לצורך מדידת הרווחיות ותמיכה ניהולית בפעילות לפי מגזרים נעזרת הנהלת החברה במדידה פיננסית המבוססת בחלקה על הנחות יסוד ואומדנים לפי הפירוט הבא:

ההכנסות מהפעילות העסקית מיוחסות באופן ספציפי למגזרי הסליקה וההנפקה.

ההוצאות הישירות המשתנות (שהיקפן תלוי בהיקף מחזורי הפעילות במגזרים) מיוחסות באופן ספציפי.

ההוצאות הישירות הקבועות מיוחסות בחלקן באופן ספציפי ובחלקן האחר בהתאם לשימוש באומדנים ביחס להיקפי הפעילות של המגזרים לפי הערכת ההנהלה.

העמסתן של ההוצאות העקיפות נעשית גם היא על פי אומדנים לפי הערכת ההנהלה.

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2010		
סך הכל מאוחד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	(בלתי מבוקר)	
178	97	81
-	57	(57)
178	154	24
29	20	9
*	*	-
207	174	33
84	62	22
19	19	-
34	33	1

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים

הכנסות עמלות בינמגזרים

סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות

מסופקים

הכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות תפעול

תשלומים לבנקים

רווח נקי

* סכום הנמוך מ-1 מיליוני ש"ח.

באור 8 - מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2009

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	(בלתי מבוקר)	

**76	**89	**165
(54)	54	-
22	143	165
11	19	30
** *	*	** *
33	162	195
23	58	81
-	18	18
1	31	32

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות
מסופקים
הכנסות אחרות
סך ההכנסות

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליוני ש"ח.
** סווג מחדש

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

מגזר סליקה	מגזר הנפקה	סך הכל מאוחד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	(מבוקר)	

317	378	695
(228)	228	-
89	606	695
39	79	118
1	6	7
129	691	820
91	244	335
-	74	74
*	138	138

מידע על הרווח והפסד:

הכנסות:

הכנסות עמלות מחיצוניים
הכנסות עמלות בינמגזרים
סך הכל

רווח מפעילות מימון לפני
הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות אחרות

סך ההכנסות

הוצאות תפעול
תשלומים לבנקים

רווח נקי

* סכום הנמוך מ- 1 מיליון ש"ח.

באור 9 - אירוע לאחר תאריך המאזן

ביום 24 במאי 2010 אושר בדירקטוריון החברה מסמך מדיניות חלוקת דיבידנד ובהתאם לכך הוחלט על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות של החברה בסך כולל של 10 מיליון ש"ח. סכום זה מהווה כ- 30% מהרווח הנקי של החברה ברבעון הראשון של שנת 2010.

חלוקת הדיבידנד עומדת בהוראות המפקח על הבנקים, בין היתר במגבלות הלימות ההון המתחייבות מתוקף הוראות באזל II וכן מתאפשרת בכפוף להוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, הקובע בין היתר, כי החברה רשאית לבצע חלוקה מתוך רווחיה ובלבד שלא קיים חשש סביר שהחלוקה תמנע מן החברה את היכולת לעמוד בחביותיה הקיימות והצפויות, בהגיע מועד קיומן.

אין בהצהרה על מדיניות חלוקת הדיבידנד הנ"ל כל התחייבות כלפי צד שלישי כלשהוא (לרבות בעניין מועדי תשלום דיבידנד או בעניין שיעור חלוקת דיבידנד בעתיד).

היום הקובע לחלוקת הדיבידנד הינו 24 במאי 2010.

יום החלוקה נקבע ליום 1 ביוני 2010.